

ບົດລາຍງານດ້ານສິດທິມະນຸດ ໃນ ສປປ ລາວ ປະຈຳປີ 2016

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ) ແມ່ນປະເທດທີ່ມີລະບອບການປົກຄອງແບບພັກດຽວຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ໂດຍມີພັກການເມືອງດຽວຄື ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ (ພປປລ). ການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງຫຼ້າສຸດຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 20 ມີນາ ເປັນການເລືອກຕັ້ງທີ່ບໍ່ມີເສລີພາບ ແລະ ເປັນທຳ. ພປປລ ເປັນຜູ້ຄັດເລືອກເອົາຜູ້ສະໝັກທັງໝົດ, ແລະ ການລົງຄະແນນສຽງຖືເປັນກົດບັງຄັບສຳລັບພົນລະເມືອງທັງໝົດ. ພາຍຫຼັງການເລືອກຕັ້ງ, ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາທ່ານ ທອງລຸນ ສີສຸລິດ ເປັນນາຍົກລັດຖະມົນຕີຄົນໃໝ່.

ບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນກັບສິດທິມະນຸດທີ່ເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຍັງຄົງມີລັກສະນະຕໍ່ເນື່ອງກໍຄື ລັດຖະບານຍັງຄົງປະຕິເສດ ທີ່ຈະໃຫ້ພົນລະເມືອງໃຊ້ສິດໃນການເລືອກເອົາລັດຖະບານທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການ.

ບັນຫາອື່ນໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບການລະເມີດສິດທິມະນຸດທີ່ຍັງຄົງມີຢູ່ແມ່ນ: ສະພາບຂອງຄຸກກັກຂັງທີ່ບໍ່ມີຄວາມເໝາະສົມ, ຂາດຂະບວນການອັນຊອບທຳ, ລວມທັງການຈັບກຸມ ແລະ ຄຸມຂັງຕາມຄວາມພໍໃຈຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່, ການລະເມີດຂອງລັດຖະບານຕໍ່ສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ, ສິດເສລີພາບຂອງສື່, ສິດໃນການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະ ການສະມາຄົມ, ລວມທັງການລະເມີດສິດເສລີພາບໃນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ; ຂໍ້ຈຳກັດຂອງລັດຖະບານຕໍ່ສິດເສລີພາບທາງດ້ານວິຊາການ; ຂໍ້ຈຳກັດຂອງທ້ອງຖິ່ນຕໍ່ອິດສະຫຼະພາບທາງສາສະໜາ, ການຄ້າມະນຸດ; ການຈຳແນກທາງສັງຄົມທີ່ຢູ່ບົນພື້ນຖານຮິດສະນີຍົມທາງເພດ ແລະ ທີ່ຕ້ານກັບຜູ້ທີ່ມີເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌; ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຕໍ່ກັບສິດທິຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ.

ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ມີການດຳເນີນຂັ້ນຕອນໃດໆ ເພື່ອດຳເນີນຄະດີ ແລະ ລົງໂທດພະນັກງານຜູ້ກະທຳຜິດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຮັກສາຄວາມສະຫງົບກໍ່ກະທຳຜິດໂດຍບໍ່ມີການລົງໂທດໃດໆ.

ພາກທີ 1. ການໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມຊື່ສັດສຸດຈະລິດຂອງບຸກຄົນ, ອັນລວມທັງຄວາມເປັນເອກະລາດຈາກ:

ກ. ການຕັດອິດສະຫຼະພາບໂດຍພະລະການຕາມຄວາມພໍໃຈ ແລະ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ການປະທານຊີວິດດ້ວຍເຫດຜົນທາງການເມືອງ

ບໍ່ມີການລາຍງານທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ລັດຖະບານ ຫຼື ສາຍລັບຂອງລັດຖະບານໄດ້ມີການປະທານຊີວິດຕາມຄວາມພໍໃຈ ຫຼື ຜິດຕໍ່ຫຼັກກົດໝາຍ, ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການກໍ່ເຫດການຈະລາຈົນ ຫຼື ການກະບົດ.

ໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ, ບໍ່ມີຄວາມຄືບໜ້າໃດໆກ່ຽວກັບກໍລະນີຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ວ່າກັນວ່າຖືກຂ້າໂດຍກອງກຳລັງທະຫານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ.

ຂ. ການຫາຍສາບສູນ

ຍັງຄົງບໍ່ມີຂ່າວຄວາມຄືບໜ້າໃດໆກ່ຽວກັບເຫດການລັກພາຕົວ ສົມບັດ ສົມພອນ ຕັ້ງແຕ່ປີ 2012, ເຊິ່ງຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ນຳປະຊາສັງຄົມທີ່ມີບົດບາດ ແລະ ເປັນອະດີດຜູ້ກໍ່ຕັ້ງສູນຝຶກອົບຮົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ໂດຍກຸ່ມຄົນນອກເຄື່ອງແບບພາຍຫຼັງເຫດການທີ່ເບິ່ງຄືວ່າເປັນການຢຸດລົດຜູ້ກ່ຽວທີ່ມີການກະກຽມໄວ້ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດຈະລາຈອນຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ລັດຖະບານໄດ້ປະຕິເສດວ່າບໍ່ຮູ້ຜູ້ກ່ຽວຢູ່ໃສ, ແລະ ໃຫ້ການວ່າ ການສືບສວນຍັງຄົງໄດ້ຖືກສືບຕໍ່ດຳເນີນການ.

ທ. ສົມພັນ ຂັນຕິສຸກ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຫົວໜ້າທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍດ້ານການບໍລິການທ່ອງທ່ຽວໃນເຊິ່ງນິເວດໄດ້ ຫາຍສາຍສູນໄປໃນຊ່ວງຕົ້ນປີ 2007 ພາຍຫຼັງທີ່ເປັນຜູ້ປຸກລະດົມຊາວບ້ານ ແລະ ເປັນກະບອກສຽງໃນການດ້ານການຍຶດ ທີ່ດິນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນວ່າລາວຢູ່ໃສແຕ່ຢ່າງໃດ.

ຄ. ການທໍລະມານ ແລະ ທາລຸນນະກຳອື່ນໆ, ຄວາມໄຮ້ມະນຸດສະທຳ, ການປະຕິບັດ ຫຼື ການລົງໂທດທີ່ເສື່ອມຊາມ

ບໍ່ມີການລາຍງານທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ກ່ຽວກັບການຖືກທາລຸນ ຫຼື ປະຕິບັດຢ່າງໂຫດຮ້າຍ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ການກະທຳ ຫຼື ລົງໂທດໃນທາງທີ່ເສື່ອມເສຍໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະບານ.

ສະພາບຂອງຄຸກ ແລະ ສູນກັກຂັງ

ສະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂດ້ານສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກພາຍໃນຄຸກ ແລະ ສູນກັກຂັງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນ ແຕ່ລະບ່ອນ, ແລະ ຄຸກບາງແຫ່ງແມ່ນຍັງຄົງມີສະພາບທີ່ໂຫດຮ້າຍຢູ່ ເນື່ອງຈາກການສະໜອງອາຫານທີ່ບໍ່ພຽງພໍ, ແອອັດ ແລະ ການດູແລທາງດ້ານການແພດທີ່ບໍ່ພຽງພໍ, ມີຄຸກທີ່ແຍກອອກຕ່າງຫາກສຳລັບກັກຂັງຊາວຕ່າງຊາດ. ລັດຖະບານໄດ້ ຈັດຕັ້ງການໃຫ້ອະໄພໂທດແກ່ນັກໂທດເປັນປະຈຳທຸກປີ, ໃນນັ້ນລວມມີນັກໂທດຍິງ ແລະ ນັກໂທດທີ່ເປັນຄົນຕ່າງຊາດ. ນອກນັ້ນລັດຖະບານຍັງພິຈາລະນາທີ່ຈະຫຼຸດຜ່ອນໂທດໃຫ້ແກ່ນັກໂທດທີ່ມີການປະພຶດດີ.

ສະພາບທາງກາຍຍະພາບ: ມີລາຍງານວ່າ ມີການຄຸມຂັງນັກໂທດເດັກຈຳນວນໜຶ່ງລວມກັບນັກໂທດຜູ້ໃຫຍ່, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະບໍ່ມີສະຖິຕິຢ່າງເປັນທາງການ ຫຼື ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ກ່ຽວກັບປະຊາກອນ ຫຼື ເພດຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຄຸມຂັງໃນທົ່ວປະເທດກໍຕາມ. ເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ຫ້ອງຂັງມີຄວາມໜາແໜ້ນ ແລະ ແອອັດຫຼາຍ. ການແບ່ງປັນອາຫານໃຫ້ພຽງພໍແມ່ນເປັນໄປໄດ້ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ຄອບຄົວຕ້ອງນຳອາຫານໄປສົ່ງໃຫ້ຍາດຕິພັນຂອງຕົນທີ່ຖືກກັກຂັງໃນຄຸກ. ຄຸກບາງແຫ່ງຮຽກຮ້ອງນັກ ໂທດຈ່າຍຊົດເຊີຍຄືນໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳລັບຄ່າອາຫານທີ່ໃຫ້ນັກໂທດກິນໃນເວລາທີ່ຖືກກັກຂັງ. ມີລາຍງານວ່າ ນັກໂທດສາ ມາດປຸກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ ແລະ ຜັກ ເພື່ອເປັນອາຫານເສີມ. ຄຸກບາງແຫ່ງມີຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຢ່ອຍ ເພື່ອໃຫ້ນັກໂທດຊື້ອາ ຫານພື້ນຖານ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍໃນຫ້ອງນຳ. ການເຂົ້າເຖິງສະພາບ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ສຳລັບນັກ ໂທດທີ່ຖືກຄຸມຂັງໃນຄຸກໃຫຍ່ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງດີກວ່າ ຜູ້ທີ່ຖືກຄຸມຂັງໃນຄຸກນ້ອຍຂຶ້ນແຂວງ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ນັກໂທດທັງໝົດສາມາດເຂົ້າເຖິງຫ້ອງກວດສຸຂະພາບ ເຊິ່ງປົກກະຕິແລ້ວ ຈະແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ທີ່ເປັນໝໍ ຫຼື ພະຍາບານເປັນຜູ້ກວດໃຫ້, ແຕ່ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງການແພດແມ່ນຂາດເຂີນເລື້ອຍໆ. ນັກໂທດສາມາດເຂົ້າ ເຖິງໄດ້ພຽງການດູແລສຸຂະພາບຂັ້ນພື້ນຖານເທົ່ານັ້ນ, ການປິ່ນປົວໂລກໄພໄຂ້ເຈັບທີ່ຮຸນແຮງ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງ ໃຫ້ໄດ້. ຕົວຢ່າງ: ຄຸກແຫ່ງໜຶ່ງໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ມີຫ້ອງກວດພະຍາດບ່ອນດຽວ ເຊິ່ງມີຕຽນອນຄົນເຈັບສີ່ຕຽງ ແລະ ມີພະນັກງານສາມຄົນສຳລັບນັກໂທດຈຳນວນ 700 ຄົນ. ນັກໂທດຈະໄດ້ຮັບການສັກວັກຊີນໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາ ເຂົ້າມາໃນຄຸກແຕ່ທຳອິດ, ຖ້າມີການເຈັບປ່ວຍ, ພວກເຂົາຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຢາທີ່ຈຳເປັນ. ໃນບາງພື້ນທີ່, ນັກໂທດສາມາດສະເໜີ ເພື່ອໃຫ້ມີການຈັດແຈງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ໄປຮັບການປິ່ນປົວຕາມໂຮງໝໍຕ່າງໆທີ່ເປັນໂຮງໝໍຂອງຕໍາຫຼວດ, ແລະ ໃນກໍລະນີ ສຸກເສີນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍຈະສົ່ງນັກໂທດໄປຍັງໂຮງໝໍເຫຼົ່ານັ້ນ. ເຊິ່ງໃນປີນີ້, ບໍ່ມີຂໍ້ມູນການເສຍຊີວິດໃນຄຸກ ຫຼື ໃນສູນກັກ ກັນ.

ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ສຳລັບການບັນທຶກກ່ຽວກັບນັກໂທດ. ບາງຄັ້ງຄາວ , ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍສືບຕໍ່ກັກຂັງນັກໂທດໄວ້ຫຼັງຈາກທີ່ພວກເຂົາຄົບກຳນົດການຕ້ອງໂທດແລ້ວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນພວກນັກ

ໂທດຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດຈ່າຍຄ່າປັບໄໝສານ. ໃນບາງກໍລະນີ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍ່ປ່ອຍຕົວນັກໂທດ ຫຼັງຈາກທີ່ພວກເຂົາຕົກລົງວ່າຈະ ຈ່າຍຄ່າປັບໄໝຕາມພາຍຫຼັງ. ໃນບາງກໍລະນີ, ລັດຖະບານໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຕ້ອງຫາທີ່ກະທຳຜິດບໍ່ຮຸນແຮງສາມາດຖືກ ປ່ອຍຕົວໄດ້ ໂດຍປາສະຈາກການຕັດສິນຄະດີຢ່າງເປັນທາງການໃຫ້ພວກເຂົາຈຳຄຸກ.

ບໍ່ມີຜູ້ກວດກາຂອງລັດຖະສະພາ ທີ່ຈະເຮັດໜ້າທີ່ແທນນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ດູແລຄຸກໄດ້ວາງນະໂຍ ບາຍສຳລັບການຢ້ຽມຢາມນັກໂທດໃນຄຸກ. ຕາມທຳມະດາ, ສະມາຊິກຄອບຄົວສາມາດຢ້ຽມນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ ໄດ້ເດືອນລະຄັ້ງ. ນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງສາມາດປະຕິບັດກິດຈະກຳຕາມຄວາມເຊື່ອທາງສາສະໜາໄດ້, ແຕ່ວ່າເຈົ້າໜ້າ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຕອບສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃດໆກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້.

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມກວດກາສະພາບຂອງຄຸກ ແລະ ສູນກັກຂັງ. ເຈົ້າ ໜ້າທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງສາມາດສົ່ງຄຳຮ້ອງທຸກເຖິງເຈົ້າໜ້າທີ່ພິຈາລະນາຄະດີໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີການ ກວດເນື້ອໃນໃດໆ ເພື່ອຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສືບສວນສອບສວນ ກ່ຽວກັບຂໍ້ກ່າວຫາຕ່າງໆທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືກ່ຽວກັບສະພາບ ການທີ່ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີການລາຍງານວ່າ ພວກນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາໄດ້ສົ່ງ ຄຳຮ້ອງທຸກດັ່ງກ່າວ ຍ້ອນຢ້ານວ່າຈະເຮັດໃຫ້ສະພາບການທີ່ລຳບາກໃນສະຖານຄຸມຂັງຮ້າຍແຮງຂຶ້ນຕື່ມ. ແລະກໍ່ບໍ່ຮູ້ວ່າມີ ການສືບສວນສອບສວນກ່ຽວກັບຂໍ້ຮຽກຮ້ອງດັ່ງກ່າວຫຼືບໍ່.

ການຕິດຕາມກວດກາອິດສະຫຼະ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຕິດຕາມກວດກາສະພາບໃນສູນກັກຂັງແບບ ອິດສະຫຼະຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນັກການທູດຕ່າງປະເທດເຂົ້າຢ້ຽມຢາມຄຸກ ນອກຈາກການເຂົ້າພົວ ພັນກ່ຽວກັບວຽກກົງສູນ ແຕ່ການເຂົ້າພົບດັ່ງກ່າວກໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

ງ. ການຈັບກຸມ-ຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ

ກົດໝາຍທຳມະການຈັບກຸມ ແລະ ຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ ຫຼື ເຮັດຕາມຄວາມພໍໃຈຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່, ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດບາງຄົນບໍ່ໄດ້ເຄົາລົບຕໍ່ຂໍ້ກຳນົດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ກໍ່ຍັງມີປະກົດການຈັບກຸມ ແລະ ຄຸມຂັງໂດຍພະລະການ ເກີດຂຶ້ນ.

ພາລະບົດບາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ແລະ ໜ່ວຍງານປະຕິບັດການດ້ານການຮັກສາຄວາມປອດໄພ

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຍັງຄົງມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຮັກສາຄວາມສະຫງົບພາຍໃນ ແຕ່ກໍ່ແບ່ງປັນພາລະບົດ ບາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງລັດ ຮ່ວມກັບກອງກຳລັງຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ພປປລ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຂອງ ພປປລ. ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບປະກອບດ້ວຍໜ່ວຍຕຳຫຼວດທ້ອງຖິ່ນ, ຕຳ ຫຼວດຈຳລະຈອນ, ຕຳຫຼວດກວດຄົນເຂົ້າເມືອງ ແລະ ຕຳຫຼວດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ (ລວມທັງຕຳຫຼວດຊາຍແດນ), ກອງກຳລັງ ປກສ ບ້ານ ລວມທັງໜ່ວຍງານຕຳຫຼວດປະກອບອາວຸດອື່ນໆ. ສຳລັບກ້ອນກຳລັງປະກອບອາວຸດແມ່ນມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມສະຫງົບພາຍໃນ ລວມທັງການປ້ອງກັນການກໍ່ການຮ້າຍ ແລະ ການກໍ່ເຫດຈະລາຈົນ.

ການຍົກເວັ້ນໂທດ ຫຼື ການບໍ່ລົງໂທດຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດຍັງຄົງເປັນບັນຫາ, ລວມທັງບັນຫາກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ຂອງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ, ແຕ່ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ບໍ່ມີສະຖິຕິທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້. ກົມກວດກາຂອງກະ ຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໄດ້ຕິດຕັ້ງກ່ອງຮັບຄຳຄິດເຫັນໄວ້ຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ສາທາລະນະຕ່າງໆທົ່ວປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ ພົນລະເມືອງສາມາດປ່ອນຄຳຮ້ອງທຸກທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ. ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີສະຖິຕິກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ກ່ອງຮັບຄຳຮ້ອງທຸກ

ດັ່ງກ່າວ. ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການມີ ຫຼື ບໍ່ມີໜ່ວຍງານທີ່ດຳເນີນການສືບສວນການລະເມີດສິດທິມະນຸດ ໂດຍກຳລັງຮັກສາຄວາມສະຫງົບ. ບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າ ລັດຖະບານໄດ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ກອງກຳລັງຮັກສາຄວາມສະຫງົບກ່ຽວກັບການເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິມະນຸດຫຼືບໍ່.

ລັດຖະບານ ໄດ້ສືບຕໍ່ຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ຮັບມືກັບຂະບວນການຄ້າ ແລະ ເສບຢາເສບຕິດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ລວມທັງບັນຫາກ່ຽວກັບການກໍ່ອາຊະຍາກຳ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ.

ວິທີການຈັບກຸມ ແລະ ການປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ແລະ ທະຫານມີອຳນາດໃນການຈັບກຸມ ເຖິງແມ່ນວ່າຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຕໍາຫຼວດຈະເປັນຜູ້ດຳເນີນການ. ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວມີສິດສະເໜີການພິຈາລະນາຄະດີກ່ຽວກັບຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໃນການກັກຂັງພວກເຂົາຢ່າງຮີບດ່ວນ. ກົດໝາຍຍັງກຳນົດໄວ້ວ່າ ພາຍໃນເວລາ 24 ຊົ່ວໂມງຂອງການຈັບກຸມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ກ່າວຫາຂອງພວກເຂົາ ແລະ ສົ່ງຂ່າວໃຫ້ຍາດພິມ້ອງໃກ້ຊິດຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບການກັກຕົວພວກເຂົາ, ແຕ່ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຄ່ອຍຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນບັນດາແຂວງທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກ. ບໍ່ມີການຮັບປະກັນວ່າ ສະມາຊິກຄອບຄົວຈະສາມາດພົບກັບຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວຫຼືບໍ່ ແຕ່ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວກໍ່ມີການອະນຸຍາດ. ມີລະບົບການປະກັນຕົວຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບພະລະການ. ມີລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນສຳລັບການຈັບກຸມຢູ່ເຮືອນຂອງຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຫດຜົນທາງດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ມີການລາຍງານສະເພາະກ່ຽວກັບຜູ້ຖືກຄວບຄຸມຕົວທີ່ຖືກຈັບກຸມຢູ່ເຮືອນ. ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບຜູ້ຖືກຄຸມຂັງທີ່ຖືກກັກບໍ່ໃຫ້ຕິດຕໍ່ສື່ສານກັບຜູ້ອື່ນ. ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງ ແລະ ຊາວຕ່າງດ້າວຜູ້ທີ່ຖືກກັກຂັງ, ຈັບກຸມ ຫຼື ຈຳຄຸກ ມີສິດໃນການມີຕົວແທນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຕາມການຮ້ອງຂໍ.

ການຈັບກຸມໂດຍພະລະການ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ຍັງຄົງມີສິດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນການຈັບກຸມ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ບັນຍັດຂອງກົດໝາຍທີ່ກຳນົດວ່າບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໝາຍຈັບສຳລັບກໍລະນີສຸກເສີນ. ອີງຕາມໜ່ວຍງານສືບສວນຄະດີອາຍາແຫ່ງຊາດ, ຕໍາຫຼວດດຳເນີນການຈັບກຸມໂດຍອີງໃສ່ຫຼັກຖານທີ່ຈະແຈ້ງຕໍ່ການກະທຳຜິດ ແທນສາເຫດທີ່ໜ້າຈະເປັນໄປໄດ້ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດລໍຖ້າຈົນກວ່າຜູ້ກ່ຽວຖືກພົບວ່າກະທຳຜິດຕໍ່ກົດໝາຍ ຈຶ່ງດຳເນີນການຈັບກຸມ. ມີລາຍງານວ່າ ບາງເທື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດໄດ້ສວຍໃຊ້ການຈັບກຸມເປັນເຄື່ອງມືໃນການຂົ່ມຂູ່ຕົວບຸກຄົນ ຫຼື ເອົາສິນບົນຕ່າງໆ.

ການກັກຂັງກ່ອນການພິຈາລະນາຄະດີ: ມີຂໍ້ບັນຍັດທາງກົດໝາຍ ກຳນົດໃຫ້ສາມາດຄຸມຂັງເປັນເວລາໜຶ່ງປີໂດຍບໍ່ມີການພິຈາລະນາຄະດີ. ໄລຍະເວລາຂອງການຄຸມຂັງໂດຍປາສະຈາກການຮັບຟັງການຕັດສິນ ຫຼື ຂໍ້ກ່າວຫາຢ່າງເປັນທາງການກໍ່ຈຳກັດຢູ່ໃນໄລຍະໜຶ່ງປີເຊັ່ນດຽວກັນ. ມີລາຍງານວ່າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ໄດ້ພະຍາຍາມທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ນຳເອົານັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງທັງໝົດ ເຂົ້າສູ່ຂະບວນການຕັດສິນຄະດີພາຍໃນກຳນົດເວລາໜຶ່ງປີ, ແຕ່ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງດັ່ງກ່າວບາງຄັ້ງຄາວກໍ່ຖືກລະເລີຍ. ອົງການໄອຍະການສູງສຸດຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດຊະລໍການສືບສວນສອບສວນຄະດີ ໃນກໍລະນີທີ່ຍັງສົງໄສ. ການອະນຸຍາດດັ່ງກ່າວແມ່ນກຳນົດໃຫ້ເປັນໄລຍະເວລາສາມເດືອນ, ແລະ ຄະດີ ຫຼື ກໍລະນີທີ່ສົງໄສດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຖືກປິດລົງພາຍຫຼັງໜຶ່ງປີ ທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດບໍ່ສາມາດຊອກຫາຫຼັກຖານພຽງພໍເພື່ອດຳເນີນຂໍ້ກ່າວຫາໄດ້.

ຄວາມອາດສາມາດຂອງຜູ້ຖືກກັກຂັງໃນການຮ້ອງຂໍຕາມກົດໝາຍກ່ຽວກັບການກັກຂັງກ່ອນເຖິງສານ: ຜູ້ຖືກກັກຂັງ ຫຼື ຜູ້

ຕ້ອງຫາຕ້ອງຍື່ນອຸທອນໄປຍັງໄອຍະການສູງສຸດ, ບໍ່ແມ່ນສານ.

ຈ. ການປະຕິເສດຕໍ່ການເປີດເຜີຍການຕັດສິນຄະດີທີ່ຍຸຕິທຳຕໍ່ສັງຄົມ

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ມີໜ່ວຍງານຕຸລາການອິດສະຫຼະ, ແຕ່ການບໍ່ລົງໂທດ ຫຼື ການລະເລີຍຕໍ່ການລົງໂທດ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງຍັງຄົງສືບຕໍ່ເປັນບັນຫາ. ມີລາຍງານວ່າ ມີຜູ້ພິພາກສາບາງຄົນມີການພົວພັນກັບການຮັບສິນບົນ. ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີການລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານ ຫຼື ພັກໃຊ້ອິດທິພົນຕໍ່ສານ. ສະພາແຫ່ງຊາດ ອາດຈະປົດ ຫຼື ຍົກຍ້າຍຜູ້ພິພາກສາອອກຈາກຕຳແໜ່ງ ເນື່ອງຈາກກະທຳຄວາມຜິດ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ມີການດຳເນີນການດັ່ງກ່າວພາຍໃນປີນີ້. ຂອບກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີທະນາຍຈຳເລີຍ, ການກວດສອບຫຼັກຖານ ແລະ ຂໍ້ສັນນິຖານຕໍ່ຄວາມບໍລິສຸດ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີບົດບັນຍັດເຫຼົ່ານີ້ແລ້ວ, ລັດຖະບານຍັງຄົງພັດທະນາລະບົບຍຸຕິທຳທາງການອີກ. ນະໂຍບາຍທີ່ມັກຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງສຳລັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຍັງຄົງແມ່ນ “ນະໂຍບາຍບ້ານປອງສາມັກຄີ” ຫຼື “ນະໂຍບາຍບ້ານປອດຄະດີ” ເຊິ່ງເປັນການບັນທອນບ້ານທີ່ຈະນຳສິ່ງຄະດີຕ່າງໆໄປຍັງລະບົບຍຸຕິທຳທາງການໃນຂັ້ນທີ່ສູງຂຶ້ນ ແລະ ນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວຍັງໃຫ້ສິ່ງຈູງໃຈແກ່ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງກົດໝາຍ ພາຍໃນຂັ້ນຕອນການນຳໃຊ້ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຄະດີຂັ້ນບ້ານ.

ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຄະດີຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນໝາກຜົນຈາກການໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆແບບດັ້ງເດີມພາຍໃນບ້ານ. ກະຊວງຍຸຕິທຳໄດ້ສ້າງໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວນີ້ຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນກົນໄກເຄິ່ງທາງການໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ໃຫ້ຄຳຊົດເຊີຍໃນຄະດີແພ່ງ ແລະ ຄະດີອາຍາ. ເຖິງແມ່ນວ່າໜ່ວຍງານໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ ຈະບໍ່ຮັບໄກ່ເກ່ຍຄະດີອາຍາຢ່າງເປັນທາງການ, ແຕ່ໂດຍທົ່ວໄປໜ່ວຍງານນີ້ກໍ່ດຳເນີນການຕໍ່ກັບຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເລື່ອງລະອຽດອ່ອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນເລື່ອງລາວທີ່ກ່ຽວກັບກົດໝາຍຄອບຄົວ ແລະ ການຢ່າຮ້າງ ເຊິ່ງຄູ່ກໍລະນີອາດຈະຕ້ອງການຫຼີກລ້ຽງການນຳໃຊ້ລະບົບຍຸຕິທຳທາງການເພື່ອໄກ່ເກ່ຍ. ນອກຈາກນີ້, ໜ່ວຍງານໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານຍັງເປັນເວທີດຳເນີນການຕັດສິນຄວາມເສຍຫາຍທາງແພ່ງຕໍ່ຜູ້ທີ່ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງອາຊະຍາກຳ ແລະ ການຊົດໃຊ້ຄຳເສຍຫາຍ ຫຼື ໃນກໍລະນີຄະດີແພ່ງອື່ນໆທີ່ໄດ້ຮັບການໄກ່ເກ່ຍເຊັ່ນ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕໍ່ຊັບສິນ ແລະ ອຸປະຕິເຫດລົດຍົນເປັນຕົ້ນ. ຄູ່ກໍລະນີຕ້ອງຈ່າຍເງິນຈຳນວນ 50,000 ກີບ (6 ໂດລາ) ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານສຳລັບການໄກ່ເກ່ຍໜຶ່ງຄະດີ. ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຄະດີຂັ້ນບ້ານປະກອບດ້ວຍ ຕົວແທນຊາວບ້ານຈຳນວນເຈັດຄົນ, ຕາມປົກກະຕິແລ້ວຜູ້ທີ່ເປັນຕົວແທນນີ້ແມ່ນຜູ້ທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ (ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ປກສ ບ້ານ, ອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມບ້ານ), ເຊິ່ງທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງສຳຮອງ. ໃນຫຼາຍໆພື້ນທີ່ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກໄດ້ລິເລີ່ມການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໂດຍມີນາຍບ້ານເປັນຕົວແທນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບຍຸຕິທຳແບບຈາຣິດປະເພນີ, ແລະ ອາດຈະມີການຂໍຄຳຄິດເຫັນນຳໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຄະດີຂັ້ນບ້ານ ຖ້າວ່າຍັງບໍ່ເປັນທີ່ເພິ່ງພໍໃຈ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ນາຍບ້ານກໍ່ເປັນຜູ້ນຳພາໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຄະດີຂັ້ນບ້ານ. ນອກຈາກນີ້, ລະບົບຍຸຕິທຳທາງການກໍ່ໄດ້ນຳສິ່ງບາງຄະດີລົງໄປຍັງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ.

ຂັ້ນຕອນການຕັດສິນຄະດີ

ຕາມກົດໝາຍ, ຈຳເລີຍຍັງມີຄວາມຫວັງຕໍ່ຂໍ້ສັນນິຖານຂອງການເປັນຜູ້ບໍລິສຸດໄດ້, ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດຜູ້ພິພາກສາໄດ້ຕັດສິນວ່າມີຄວາມຜິດ ຫຼື ບໍລິສຸດໄວ້ລ່ວງໜ້າແລ້ວ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບໃນບົດລາຍງານການສືບສວນສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ໄອຍະການ. ການຕັດສິນຄະດີທັງໝົດ ລວມທັງການຕັດສິນຄະດີອາຍາແມ່ນໜ້ອຍທີ່ສຸດ ທີ່ຈະຕັດສິນໂດຍອີງໃສ່ການກວດກາຈາກສົມມຸດຕິຖານຂອງຂໍ້ກ່າວຫາ ຫຼື ການທົບທວນຫຼັກຖານ. ການຕັດສິນຄະດີແມ່ນເປີດເຜີຍ,

ນອກຈາກກໍລະນີທີ່ກ່ຽວພັນກັບກົດໝາຍຄອບຄົວບາງປະເພດ ຫຼື ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມລັບຂອງລັດຖະບານ, ຫຼືກ່ຽວກັບເດັກນ້ອຍທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 16 ປີ.

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ຈໍາເລີຍມີສິດທີ່ຈະປົກປ້ອງຕົນເອງດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆ, ແຕ່ກໍ່ເປັນການຍາກທີ່ຈະຫາທະນາຍທີ່ມີຄຸນນະວຸດ. ບາງຄັ້ງຄາວ, ທະນາຍຄວາມກໍ່ບໍ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈທີ່ຈະປ້ອງກັນຄະດີທີ່ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນ ເພາະຢ້ານກົວຕໍ່ການຖືກຕອບໂຕ້ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນ. ທະນາຍຝ່າຍຈໍາເລີຍ ອາດຈະປະກົດຕົວໃນລະຫວ່າງການຕັດສິນຄະດີ, ແຕ່ບົດບາດຂອງລາວບໍ່ໄດ້ສະແດງກິລິຍາໂຕ້ຕອບໃດໆ ມີພຽງການຂໍຮ້ອງສານໃຫ້ຄວາມເອື້ອເຟື້ອໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນ ຫຼື ຂໍອຸທອນເລື່ອງວິຊາການ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ໂຕ້ແຍ້ງກ່ຽວກັບຄະດີ, ຂໍເຫດຜົນທາງດ້ານຫຼັກຖານ ຫຼື ການດໍາເນີນການທີ່ເປັນການປົກປ້ອງຢ່າງແທ້ຈິງຕໍ່ລູກຄ້າ. ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະໜອງທະນາຍຝ່າຍຈໍາເລີຍບົນພື້ນຖານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງລັດຖະບານພຽງແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນຄະດີ ທີ່ມີການກ່ຽວພັນກັບເດັກນ້ອຍ, ຄະດີທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ອາດຈະມີການຕັດສິນຈໍາຄຸກຕະຫຼອດຊີວິດ ຫຼື ປະຫານຊີວິດ ແລະ ຄະດີທີ່ຖືກພິຈາລະນາວ່າມີຄວາມຊັບຊ້ອນສູງ ເຊັ່ນ ຄະດີທີ່ມີການພົວພັນກັບຄົນຕ່າງປະເທດ.

ຈໍາເລີຍບໍ່ມີສິດທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ຈະຮັບຮູ້ຢ່າງໄວວາ ແລະ ລະອຽດ ກ່ຽວກັບຄໍາຕັດສິນທີ່ມີຕໍ່ພວກເຂົາ, ແຕ່ກົດໝາຍກໍານົດວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ບຸກຄົນຮັບຮູ້ໃນສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າ. ລັດຖະທໍາມະນູນອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຕ້ອງຫາມີສິດທີ່ຈະປົກປ້ອງຕົນເອງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຄວາມຮູ້ຕົວຈິງຂອງພົນລະເມືອງທົ່ວໄປ ກ່ຽວກັບກົດໝາຍ ແລະ ສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າຍັງຈໍາກັດຫຼາຍ. ລ່າມແປພາສາຂອງລັດຖະບານເຊິ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບ ແລະ ມີຄວາມສາມາດສ່ວນໃດໜຶ່ງໃນການສື່ສານໃນພາສາຂອງຈໍາເລີຍ ສາມາດໃຫ້ຄໍາອະທິບາຍກ່ຽວກັບກົດໝາຍ ແລະ ສິດທິຂອງພວກເຂົາ. ພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບເງິນຄ່າຈ້າງ ໂດຍອີງໃສ່ລະບົບການເກັບຄ່າທໍານຽມຂອງສານ ເຊິ່ງສານຈະສົ່ງຕໍ່ໄປຍັງຜູ້ຕ້ອງຫາ. ນີ້ອາດຈະເປັນການຈໍາກັດຄວາມອາດສາມາດຂອງຜູ້ຕ້ອງຫາທີ່ຈະໃຊ້ລ່າມແປພາສາຕະຫຼອດຂະບວນການຂອງສານ, ແມ່ນກະທັ້ງຜູ້ທີ່ມີທິດທາງການເງິນທີ່ອາດຈະສາມາດວ່າຈ້າງລ່າມແປພາສາເອກະຊົນຈາກຊ່ວງເວລາຮຽກເກັບຄ່າທໍານຽມຜ່ານການອຸທອນຂັ້ນສຸດທ້າຍ.

ຜູ້ຕ້ອງຫາບໍ່ມີສິດທິຕາມກົດໝາຍ ທີ່ຈະກວດສອບຫຼັກຖານທີ່ລັດຖະບານເປັນຜູ້ກໍາໄວ້; ແຕ່ຜູ້ຕ້ອງຫາສາມາດຂໍເບິ່ງຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວໄດ້ ຖ້າວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ຈັບກຸມຫາກເຮັດບົດລາຍງານການສືບສວນສອບສວນຂອງເຂົາເຈົ້າສໍາເລັດແລ້ວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ໃນກໍລະນີຄະດີທີ່ຮ້າຍແຮງ (ເຊັ່ນ: ຄະດີກ່ຽວກັບຢາເສບຕິດທີ່ມີການຕັດສິນລົງໂທດຈໍາຄຸກຕະຫຼອດຊີວິດ), ຕາມທໍາມະດາແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈັບກຸມຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ຕ້ອງຫາກວດສອບຫຼັກຖານທີ່ລັດຖະບານເປັນຜູ້ກໍາໄວ້. ບໍ່ມີການກໍານົດສິດທິທາງກົດໝາຍທີ່ຈະໃຫ້ເວລາ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຢ່າງພຽງພໍໃນການກະກຽມຜູ້ຕ້ອງຫາ. ຜູ້ຕ້ອງຫາອາດຈະມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການກະກຽມສ່ວນທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຕິດຕາມເຂົາເຈົ້າມາໃນສະຖານທີ່ຕັດສິນຄະດີ, ແຕ່ມີພຽງຈໍາເລີຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຈະຂຶ້ນໃຫ້ປາກຄໍາຕໍ່ສານໃນການຕັດສິນຄະດີອາຍາ. ຈໍາເລີຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຖາມຄໍາຖາມ, ສະເໜີພະຍານຫຼັກຖານໃນນາມຕົນເອງ. ຈໍາເລີຍອາດຈະປະຕິເສດທີ່ຈະເບີກຄວາມ ເຖິງວ່າບາງຄັ້ງຄາວເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ກໍານົດບົດລົງໂທດທີ່ໜັກຂຶ້ນສໍາລັບຜູ້ຕ້ອງຫາທີ່ບໍ່ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື. ຈໍາເລີຍມີສິດຄັດຄ້ານການຈັບກຸມພວກເຂົາ, ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ມີສິດທີ່ຈະຂໍອຸທອນ, ໃນກໍລະນີຂອງຄະດີແພ່ງເທົ່ານັ້ນ. ສານອຸທອນມີພັນທະຕາມກົດໝາຍທີ່ຈະຕ້ອງກໍານົດຄະດີພາຍໃນ 45 ວັນ ນັບຈາກເວລາທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຄໍາຂໍອຸທອນ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຂັ້ນຕອນການອຸທອນມັກໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າຫົກເດືອນ ຫຼື ຍັງຄົງຖືກດໍາເນີນການໄປເລື້ອຍໆ.

ຄູ່ກໍລະນີຄະດີຄວາມໃນສານ ອາດຈະເລືອກເອົາສະມາຊິກຂອງສະພາທະນາຍຄວາມລາວ ເປັນຕົວແທນໃຫ້ພວກເຂົາໃນການຕັດສິນຄະດີ. ສະພາທະນາຍຄວາມ ມີສະມາຊິກຈໍານວນ 196 ຄົນ, ໃນນັ້ນ 156 ຄົນ ແມ່ນນັກກົດໝາຍ ແລະ ມີ

ພຽງ 30 ຄົນ ທີ່ນຳຄະດີໄປຍັງສານ. ໃນຈຳນວນ 30 ຄົນນັ້ນ, ມີ 26 ຄົນ ເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ສະພາທະນາຍຄວາມເປັນໜ່ວຍງານອິດສະຫຼະ ແຕ່ກໍໄດ້ຮັບທິດຊີ້ນຳຈຳນວນໜຶ່ງຈາກກະຊວງຍຸຕິທຳ. ສະພາທະນາຍຄວາມມີຫ້ອງການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານກົດໝາຍສີ່ແຫ່ງ ເຊິ່ງມີຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຈຳປາສັກ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ອຸດົມໄຊ ທີ່ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານກົດໝາຍແກ່ພົນລະເມືອງ. ມີຫຼາຍເຫດຜົນ ລວມທັງການຮັບຮູ້ ທົ່ວໄປວ່າ ທະນາຍຄວາມບໍ່ສາມາດແຊກແຊງເຂົ້າໃນການຕັດສິນຂອງສານໄດ້, ຈຳເລີຍທັງໝົດ ຈຶ່ງເລືອກທີ່ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຕົວແທນທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ. ໃນການກະກຽມສຳລັບການເປີດປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ (AEC) ໃນປີ 2016 ແລະ ການສົ່ງຜົນໃຫ້ແກ່ທ່າແຮງທາງດ້ານການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ບາງຄະດີທີ່ ຍັງຄ້າຢູ່ໃນສານລະຫວ່າງປະເທດ, ລັດຖະບານໄດ້ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມໃສ່ການຝຶກອົບຮົມນັກກົດໝາຍເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ປັບປຸງຫຼັກສູດການສຶກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢູ່ທີ່ຄະນະນິຕິສາດຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ. ໃນປີ 2015 ມີນັກ ຮຽນຈຳນວນ 125 ຄົນທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຫຼັກສູດໜຶ່ງປີ, ແລະ ໃນປີນີ້ມີນັກຮຽນທີ່ເຂົ້າຮຽນຈຳນວນ 172 ຄົນ.

ຄະນະຜູ້ພິພາກສາ ແລະ ທະນາຍຄວາມເກືອບທັງໝົດແມ່ນສະມາຊິກ ພປປລ. ເຊິ່ງທັງໝົດນັ້ນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບກົດໝາຍພຽງແຕ່ຂັ້ນພື້ນຖານເທົ່ານັ້ນ, ແລະ ຫ້ອງການສານເຂດຈຳນວນໜຶ່ງມີເອກະສານອ້າງອີງເພື່ອເປັນທິດຊີ້ ນຳພຽງເລັກໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ. ຄະນະກຳມະການດ້ານກົດໝາຍຂອງສະພາແຫ່ງຊາດບາງຄັ້ງຄາວກໍໄດ້ມີການທົບທວນ ການຕັດສິນ ຫຼື ຂໍສະຫຼຸບຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດເພື່ອກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ, ແລະ ສົ່ງຄະດີຄືນໄປໃຫ້ສານ ຫຼື ອົງ ການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດເພື່ອທົບທວນຄືນໃນກໍລະນີທີ່ຄະນະກຳມະການເຊື່ອວ່າການຕັດສິນດັ່ງກ່າວບໍ່ເໝາະສົມ.

ນັກໂທດ ແລະ ຜູ້ຖືກຄຸມຂັງໃນຄະດີການເມືອງ

ບໍ່ມີສະຖິຕິທາງການ ຫຼື ຂໍ້ມູນຕົວເລກທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືກ່ຽວກັບຈຳນວນຂອງນັກໂທດທາງການເມືອງ, ແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ຍັງ ຢືນວ່າ ນັກໂທດການເມືອງສາມຄົນຕໍ່ໄປນີ້ຍັງຄົງຕ້ອງຄະດີຢູ່ໃນຄຸກ: ທອງປະເສີດ ເກື້ອກູນ, ແສງອາລຸນ ເພັງພັນ ແລະ ບົວວັນ ຈັນມະນີວິງ ທີ່ຖືກຈັບໃນປີ 1999 ໃນຂໍ້ຫາພະຍາຍາມຈັດການຊຸມນຸມປະທ້ວງເພື່ອປະຊາທິປະໄຕ ແມ່ນຖືກຈຳ ຄຸກ. ໃນປີ 2003, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ປ່ອຍໂຕ ທອງປະເສີດ ເກື້ອກູນ, ແສງອາລຸນ ເພັງພັນ ໃນວັນທີ 25 ມັງກອນ, ອີງຕາມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພວກກ່ຽວໄດ້ຈຳຄຸກເປັນເວລາ 16 ປີ ສາມເດືອນ ຈາກການວາງໂທດເບື້ອງຕົ້ນ 20 ປີ. ອີງຕາມເຈົ້າໜ້າທີ່ໃຫ້ ການວ່າ ບົວວັນ ຈັນມະນີວິງ ໄດ້ເສຍຊີວິດແລ້ວໃນປີ 2005 ຍ້ອນການເຈັບປ່ວຍໃນຂະນະທີ່ຖືກຄຸມຂັງ. ສິ່ງນີ້ບໍ່ສາມາດ ຢືນຢັນໄດ້.

ມີລາຍງານວ່າ ໃນປີ 2005 ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຄຸມຕົວ ນາງ ຊິວຢາງ ທີ່ເປັນຄົນເຜົ່າມົ້ງ ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄທໄດ້ຈັບຕົວນາງ ພ້ອມເດັກນ້ອຍຈຳນວນ 28 ຄົນ ໃນຂະນະທີ່ພວກເຂົາກຳລັງສົ່ງເສີມຄວາມເຊື່ອທາງສາສະໜາຄຼິສຕຽນ ທີ່ປະເທດໄທ ແລະ ນາງກໍໄດ້ຖືກສົ່ງມາປະເທດລາວ. ຕໍ່ມາມີລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ປ່ອຍຕົວພວກເດັກນ້ອຍທັງໝົດໃນປະເທດໄທ ແລະ ປະເທດລາວແລ້ວ, ແຕ່ລັດຖະບານກໍບໍ່ໄດ້ຢືນຢັນວ່າ ນາງ ຊິວຢາງ ຍັງຄົງຢູ່ໃນຄຸກ, ຖືກປ່ອຍຕົວແລ້ວ ຫຼືວ່າ ໄດ້ ເສຍຊີວິດໃນຂະນະທີ່ຖືກຄຸມຂັງ.

ຂັ້ນຕອນພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນຄະດີທາງແພ່ງ ແລະ ການທວງສິດ

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ຄະນະຕຸລາການມີອິດສະຫຼະ ໃນການດຳເນີນການກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ, ແຕ່ການບັງຄັບໃຊ້ຄຳສັ່ງສານ ຍັງຄົງເປັນບັນຫາຢູ່. ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງອາດຈະສະແຫວງຫາການທວງສິດ ສຳລັບການລະເມີດສິດທາງແພ່ງ ຫຼື ສິດທິທາງ ການເມືອງໃນສານອາຍາ ຫຼື ຂໍຮ້ອງສິດໃນການຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ. ບຸກຄົນອາດຈະສະແຫວງຫາ

ການແກ້ໄຂ ຫຼື ຊິດໃຊ້ການຖືກລ່ວງລະເມີດສິດທິທາງສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທຳໃນສານແພ່ງ.

ສ. ການເຂົ້າແຊກແຊງໂດຍພະລະການທີ່ຜິດກົດໝາຍຕໍ່ກັບຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ທີ່ພັກອາໄສ ຫຼື ການຕິດຕໍ່ສື່ສານທາງຈິດໝາຍ

ຕາມທຳມະດາ, ກົດໝາຍໃຫ້ການປົກປ້ອງສິດໃນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ລວມທັງສິດໃນການສື່ສານທາງຈິດໝາຍ, ໂທລະສັບ ແລະ ການຕິດຕໍ່ສື່ສານທາງອິເລັກໂຕຣນິກ, ແຕ່ກໍ່ມີການລາຍງານວ່າ ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ຝ່າຍຝັນການປົກປ້ອງສິດທິທາງດ້ານນີ້ຢູ່ ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ວ່າມີໄພຄຸກຄາມຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງ.

ກົດໝາຍຫ້າມການກວດຄົ້ນ ແລະ ອາຍັດຊັບແບບບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ. ເຖິງແມ່ນກົດໝາຍກຳນົດວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດຕ້ອງມີໃບອະນຸຍາດກວດຄົ້ນຈາກໄອຍະການ ຫຼື ຄະນະຕຸລາການ, ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດຕໍາຫຼວດບໍ່ໄດ້ຂໍໃບອະນຸຍາດດັ່ງກ່າວກ່ອນສະເໝີໄປ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ກົດໝາຍດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງອະນຸຍາດໃຫ້ລັດຖະບານສາມາດຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງລາຍບຸກຄົນ ແລະ ການຕິດຕໍ່ສື່ສານສ່ວນຕົວ, ລວມທັງການຕິດຕໍ່ສື່ສານຜ່ານທາງໂທລະສັບມືຖື ແລະ ທາງອີເມວລ໌ (ເບິ່ງຕື່ມຂໍ້ 2.ກ.).

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ດຳເນີນການຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງພົນລະເມືອງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຜ່ານເຄືອຂ່າຍເວົ້າລະວັງທີ່ລວມມີໜ່ວຍງານຕໍາຫຼວດລັບ. ໜ່ວຍງານກອງໜູນໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດ ທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຕໍາຫຼວດທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນໃນການຮັກສາຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍໃນສັງຄົມ ແລະ ສົ່ງລາຍງານກ່ຽວກັບເຫດການທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາດຖະໜາໃຫ້ຕໍາຫຼວດ. ໜ່ວຍງານແນວໜ້າຂອງ ພປປລ ເຊັ່ນ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມລາວ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ກໍ່ມີພາລະບົດບາດໃນການຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງພົນລະເຮືອນເຊັ່ນກັນ.

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດແຕ່ງດອງກັບຄົນຕ່າງປະເທດໄດ້ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານກ່ອນເທົ່ານັ້ນ, ການແຕ່ງດອງໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈະຖືວ່າເປັນໂມຄະ ແລະ ທັງສອງຝ່າຍຈະຖືກຈັບກຸມ ແລະ ປັບໄໝ. ຕາມປົກກະຕິ, ລັດຖະບານຈະອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ, ແຕ່ຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂະບວນການແມ່ນຊັກຊ້າ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກ ເຊິ່ງເປັນການສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສວຍໂອກາດໃນການຮຽກຮ້ອງສິນບິນ. ການຢູ່ຮ່ວມກັນກັບຄົນຕ່າງຊາດໂດຍບໍ່ໄດ້ແຕ່ງດອງກັນກ່ອນຖືວ່າຜິດກົດໝາຍ. ການບັງຄັບໃຫ້ໃຊ້ກົດໝາຍນີ້ແມ່ນໜ້ອຍຫຼາຍ, ແລະ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນຈະບັງຄັບໃຊ້ໃນບາງກໍລະນີທີ່ພົນລະເມືອງລາວມີການຮຽກຮ້ອງເອົາຄວາມຍຸຕິທຳເທົ່ານັ້ນ.

ພາກທີ 2. ການເຄົາລົບຕໍ່ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງ, ລວມມີ:

ກ. ສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ ແລະ ສື່ມວນຊົນ

ກົດໝາຍກຳນົດສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງໃນການປາກເວົ້າ ແລະ ດ້ານສື່ສານມວນຊົນ, ແຕ່ລັດຖະບານຍັງຈຳກັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດໃນການປາກເວົ້າ ແລະ ຂີດຂຽນກ່ຽວກັບປະເດັນການເມືອງ ແລະ ຍັງຫ້າມການຕຳນິວິຈານຂອງສັງຄົມ ທີ່ເຫັນວ່າມັນເປັນການທຳລາຍຊື່ສຽງຂອງຕົນ.

ສິດເສລີພາບໃນການປາກເວົ້າ ແລະ ການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ: ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງມີສິດໃນການຕຳນິວິຈານລັດຖະບານ ແຕ່ກໍ່ຫ້າມການໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສິຕິພາກລັດ, ສ້າງເລື່ອງບິດເບືອນຕໍ່ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ຫຼື ລັດຖະບານ,

ຍຸດຍະຍຸດຄວາມບໍ່ເປັນລະບຽບ, ຫຼື ການໂຄສະນາຂໍ້ມູນເພື່ອບັນທອນຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຊື່ສຽງຂອງລັດຖະບານ.

ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGOs) ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະພະຍາຍາມກວດສອບຕົນເອງ ເຊິ່ງທາງພາກປະຊາສັງຄົມພິຈາລະນາວ່າເປັນຜົນໂດຍກົງເນື່ອງມາຈາກການຫາຍຕົວໄປຂອງທ່ານ ສິມບັດ ສິມພອນ. ຜົນກະທົບຈາກການຫາຍຕົວໄປຂອງຜູ້ສະໜັບສະໜູນປະຊາສັງຄົມ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຖືກຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ເກີດກິດຈະກຳລະດັບທ້ອງຖິ່ນທີ່ບໍ່ຄ່ອຍເປັນທີ່ຮູ້ຈັກ ເຊິ່ງເຊື່ອວ່າພວກເຂົາມີຄວາມຫວັງເລັກນ້ອຍທີ່ຈະຫຼີກລ້ຽງຊະຕາກຳອັນດຽວກັນ ຖ້າວ່າພວກເຂົາຫາກກ້າປາກກ້າເວົ້າຫຼາຍເກີນໄປ.

ໃນປີ 2015 ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດໄດ້ຈັບກຸມ ບຸນທັນ ທໍາມະວົງ ເປັນຄົນສັນຊາດໂປໂລຍ ເຊື້ອຊາດລາວ ໃນຂໍ້ຫາທີ່ໂພສຂໍ້ຄວາມລົງທາງເຟສບຸກ ແລະ ຂຽນບົດເລື່ອງທີ່ມີເນື້ອຫາວິຈານລັດຖະບານທີ່ຖືກເຜີຍແຜ່ໃນປີ 1997. ສານປະຊາຊົນສູງສຸດນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນພິຈາລະນາວ່າ ບຸນທັນ ມີຄວາມຜິດຖານ “ເຜີຍແຜ່ໂຄສະນາຊວນເຊື້ອທີ່ມີເນື້ອຫາຕໍ່ຕ້ານລັດຖະບານ ດ້ວຍຄວາມຕັ້ງໃຈສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ລັດ”, ເປັນຄວາມຜິດພາຍໃຕ້ມາດຕາ 65 ຂອງປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ແລະ ໄດ້ຕັດສິນຈຳຄຸກຜູ້ກ່ຽວເປັນເວລາສີ່ປີເກົ້າເດືອນ ຖານ “ຕໍ່ວ່າ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະກຳທີ່ເປັນການຕໍ່ຕ້ານລະບອບການປົກຄອງ.”

ເສລີພາບທາງດ້ານຂ່າວສານ ແລະ ສື່ມວນຊົນ: ລັດຖະບານເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສຳນັກພິມ ແລະ ລະບົບສື່ສານມວນຊົນທາງອິເລັກໂຕຣນິກພາຍໃນປະເທດທັງໝົດ. ໜ່ວຍງານຂ່າວທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສື່ມວນຊົນທັງໝົດຕ້ອງເຜີຍແຜ່ຂ່າວສານທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ. ລັດຖະບານໄດ້ອະນຸຍາດການພິມເຜີຍແຜ່ວາລະສານຂອງເອກະຊົນ ທີ່ບໍ່ມີເນື້ອຫາທາງການເມືອງ, ລວມທັງບັນດາວາລະສານທີ່ນຳສະເໜີດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການຄ້າ. ມີໜັງສືພິມ ແລະ ວາລະສານຂອງຕ່າງປະເທດສອງ-ສາມສະບັບ ທີ່ລັດຖະບານອະນຸຍາດໃຫ້ຂາຍໄດ້ ແລະ ທີ່ສາມາດຊອກໄດ້ຕາມຮ້ານຄ້າເອກະຊົນທົ່ວໄປ. ເດືອນພະຈິກ 2015 ລັດຖະບານໄດ້ອອກດຳລັດສະບັບໜຶ່ງທີ່ສະໜອງຂອບກົດໝາຍທີ່ກຳນົດວ່າສື່ມວນຊົນຂອງຕ່າງປະເທດຕ້ອງສົ່ງບົດຂ່າວຂອງຕົນໄປຍັງລັດຖະບານກ່ອນທີ່ຈະພິມເຜີຍແຜ່. ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າລັດຖະບານຈະບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການຄວບຄຸມໃໝ່ເຫຼົ່ານີ້ຄືແນວໃດ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ.

ເຖິງແມ່ນວ່າການກະຈາຍຂ່າວທາງໂທລະພາບ ແລະ ວິທະຍຸພາຍໃນປະເທດຈະຖືກຄວບຄຸມຢ່າງໃກ້ຊິດ ໂດຍລັດຖະບານ, ແຕ່ລັດຖະບານກໍ່ບໍ່ໄດ້ແຊກແຊງການກະຈາຍຂ່າວຈາກຕ່າງປະເທດ. ພົນລະເມືອງສາມາດເຂົ້າເຖິງສະຖານີສາກົນຜ່ານໂທລະພາບລະບົບດາວທຽມ ແລະ ສາຍເຄເບິນໄດ້ຕະຫຼອດ 24 ຊົ່ວໂມງ. ລັດຖະບານກຳນົດໃຫ້ພົນລະເມືອງຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງຮັບສັນຍານດາວທຽມ ລົງທະບຽນສຳລັບເຄື່ອງຮັບສັນຍານໂທລະພາບຜ່ານດາວທຽມ ແລະ ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມແບບຄັ້ງດຽວ, ສ່ວນໃຫຍ່ກໍ່ເປັນມາດຕະການສ້າງລາຍຮັບ ແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການຂັດຂວາງການນຳໃຊ້ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການກໍ່ກວນຄຸກຄາມ: ລັດຖະບານກຳນົດໃຫ້ນັກຂ່າວຕ່າງປະເທດ ສະເໜີຂໍ້ວີຊ່າ (visa) ແບບພິເສດ ແລະ ວາງຂໍ້ຈຳກັດຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ທາງການຍັງຄົງສືບຕໍ່ປະຕິເສດ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນັກຂ່າວຕ່າງປະເທດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງມີອິດສະຫຼະ, ແຕ່ກໍ່ອະນຸຍາດການເດີນທາງຂອງເຂົາເຈົ້າໂດຍປາສະຈາກການຕິດຕາມໄປນຳຢ່າງເປັນທາງການ. ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງມີການຕິດຕາມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່, ມີລາຍງານວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍແມ່ນເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນັກຂ່າວເອງ.

ການກວດກາ ຫຼື ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານເນື້ອໃນ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈະທຳການກວດສອບເນື້ອໃນຂອງທຸກໆບົດຄວາມທີ່ພິມລົງໃນວາລະສານຂອງເອກະຊົນ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການຈັດພິມໄປແລ້ວ (ບໍ່ແມ່ນກວດກ່ອນພິມ), ແລະ ສາມາດປັບໄໝລົງໂທດຕໍ່ບົດຄວາມທີ່ບໍ່ກົງກັບການອະນຸຍາດຂອງລັດຖະບານ. ສຳນັກພິມຕ່າງໆຮູ້ວ່າ ເນື້ອໃນຂ່າວແບບໃດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກລັດຖະບານ, ສະນັ້ນ ສຳນັກພິມຕ່າງໆຈຶ່ງດຳເນີນການກວດກາເນື້ອໃນບົດຄວາມຕ່າງໆດ້ວຍຕົນເອງ. ກົມສື່ສານມວນຊົນຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ບໍ່ໄດ້ຢືນຢັນວ່າ ໃນປີນີ້ໄດ້ມີບົດພິມໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກລັດຖະບານຫຼືບໍ່. ກົມສື່ສານມວນຊົນມີມາດຕະການລົງໂທດຕໍ່ການລະເມີດ ດ້ວຍການຕັກເຕືອນ, ປັບໄໝ ແລະ ດຳເນີນຄະດີ. ໃນປີນີ້ມີການລົງໂທດພຽງກໍລະນີດຽວ ມາດຕະການລົງໂທດແມ່ນການຕັກເຕືອນ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ທຳການນຳສະເໜີສື່ ຫຼື ເອກະສານຕ່າງໆທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ເໝາະສົມ ແລະ ຈະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍຕໍ່ວັດທະນາທຳຂອງຊາດ, ຫຼື ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນທາງການເມືອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ພົບວ່າ ມີບຸກຄົນໃດກະທຳຄວາມຜິດໃນການກະຈາຍສື່ທີ່ເຫັນວ່າມີລັກສະນະສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍໃຫ້ແກ່ວັດທະນາທຳຂອງຊາດ ແມ່ນຈະຖືກປັບໄໝຕັ້ງແຕ່ໜັງຫາສາມທົບຂອງມູນຄ່າສື່ທີ່ເຜີຍແຜ່ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ຈະຖືກຕັດອິດສະຫຼະພາບເປັນເວລາໜຶ່ງປີ.

ສິດເສລີພາບໃນການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ

ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງການບໍລິການເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດທັງໝົດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດສອບການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແຕ່ກໍບໍ່ໄດ້ກົດກັ້ນການເຂົ້າເຖິງເວັບໄຊຕ່າງໆ. ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງ ແລະ ດູແລຮັກສາໂຄງລ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈະລາຈອນຂອງລະບົບອິນເຕີເນັດທັງໝົດຜ່ານປະຕູດຽວ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສາມາດກວດກາ ແລະ ຈຳກັດເນື້ອຫາໄດ້. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງຫ້ອງວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເປັນຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລະບົບອິນເຕີເນັດທັງໝົດ. ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ສະໜອງການບໍລິການດ້ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຈະລາຈອນອິນເຕີເນັດຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການກວດກາ.

ໃນປີ 2015 ລັດຖະບານໄດ້ຜ່ານກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທາງຄອມພິວເຕີ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນມາເພື່ອປົກປ້ອງຖານຂໍ້ມູນ, ລະບົບເຊີບເວີ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍລະບົບຄອມພິວເຕີ. ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວລົງໂທດຄວາມຜິດທາງອາຍາຕໍ່ຜູ້ທີ່ລະເມີດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ. ໃນປີ 2015 ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຈັບກຸມກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງກ່ຽວກັບກົດຈະກຳທາງອອນລາຍ: ບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ໂພສຂໍ້ຄວາມ ແລະ ຮູບພາບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດກຳລັງບັງຄັບເອົາເງິນລົງທາງເຟສບຸກ, ແລະ ອີກຜູ້ໜຶ່ງທີ່ຖືກກ່າວຫາວ່າໂພສກ່ຽວກັບພະນັກງານປົກຄອງຄົນໜຶ່ງໃຫ້ສຳປະທານທີ່ດິນທີ່ມີຄວາມຂັດແຍ່ງກັບຫົວໜ່ວຍພັດທະນາໜຶ່ງ (ເບິ່ງຂໍ້ 2.ກ.)

ໃນວັນທີ 30 ພຶດສະພາ, ໜັງສືພິມຂອງກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໄດ້ລາຍງານຜົນການສືບສວນ ທ້າວ ສົມພອນ ພິມມະສອນ ແລະ ນາງ ຫຼອດຄຳ ທຳມະວົງ ທີ່ຖືກຈັບໃນວັນທີ 22 ກຸມພາ, ແລະ ທ້າວ ສຸກັນ ໃຈທັດ ທີ່ຖືກຈັບໃນວັນທີ 4 ມີນາ. ອີງຕາມການໃຫ້ການຂອງພະນັກງານລັດຖະບານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ກ່າວຫາວ່າ ທັງສາມຄົນໄດ້ລະເມີດປະມວນກົດໝາຍອາຍາປີ 2012, ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸລະອຽດວ່າພວກກ່ຽວລະເມີດຕໍ່ບົດບັນຍັດໃດຂອງກົດໝາຍ. ຈົນເຖິງທ້າຍປີ ທັງສາມຄົນຍັງຄົງຖືກກັກຂັງໃນຄຸກໂພນທັນ.

ດຳລັດສະບັບໜຶ່ງທີ່ອອກໃນປີ 2014 ໄດ້ທຳມາດການເຜີຍແຜ່ເນື້ອຫາປະເພດໃດໜຶ່ງລົງທາງອິນເຕີເນັດເຊັ່ນ: ຖະແຫຼງການຫຼອກລວງ, ສິ່ງລາມີກອະນາຈານ ແລະ ຖະແຫຼງການ ຫຼື ຂ່າວສານຕ່າງໆທີ່ມີລັກສະນະເປັນການຕໍ່ຕ້ານພັກ ແລະ ລັດ

ຖະບານ. ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ມີອຳນາດໃນການຊີ້ນຳຜູ້ສະໜອງການບໍລິການເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ ໃຫ້ດຳເນີນການຍົກເລີກການບໍລິການໃຫ້ແກ່ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ຖືກພົບວ່າມີການລະເມີດຕໍ່ດຳລັດ. ຫຼັງສິພິມຂອງລັດຖະບານສະບັບໜຶ່ງໄດ້ອ້າງອີງຄຳເວົ້າຂອງທ່ານນາຍົກ ທອງລຸນ ທີ່ມີລັກສະນະນະຊຸກຍູ້ວ່າ “ຄົນໄວໜຸ່ມ ຕ້ອງນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດຢ່າງລະມັດລະວັງ.”

ຍັງມີປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກ ແລະ ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກຈຳນວນຫຼາຍທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂອງສະຫະພັນໂທລະຄົມມະນາຄົມສາກົນ, ໃນປີ 2015 ມີປະຊາກອນຈຳນວນ 20% ທີ່ເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ.

ສິດເສລີພາບທາງວິຊາການ ແລະ ການຈັດງານທາງວັດທະນາທຳ

ກົດໝາຍກຳນົດສິດເສລີພາບທາງວິຊາການ, ແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຂໍ້ຈຳກັດຕ່າງໆ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງໃກ້ຊິດຕໍ່ຫຼັກສູດໃນໂຮງຮຽນ, ລວມທັງໂຮງຮຽນເອກະຊົນ ແລະ ວິທະຍາໄລຕ່າງໆ. ໃນປີ 2014, ລັດຖະບານໄດ້ລິເລີ່ມນະໂຍບາຍທີ່ກຳນົດໃຫ້ສະເພາະແຕ່ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລັດເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດໃຫ້ປະລິນຍາໄດ້, ແຕ່ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ອະນຸມັດໃຫ້ວິທະຍາໄລເອກະຊົນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມີຫຼັກສູດສອດຄ່ອງຕາມມາດຕະຖານຂອງການສຶກສາພາກລັດສາມາດອອກປະລິນຍາໄດ້. ນອກຈາກນີ້ ລັດຖະບານຍັງອະນຸຍາດໃຫ້ນັກສຶກສາສາມາດໄປຮຽນຢູ່ຕ່າງປະເທດໄດ້.

ນັກວິຊາການ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳເນີນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ອາດຈະພົບກັບບັນຫາຂໍ້ຈຳກັດໃນການເດີນທາງ, ເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ສິ່ງພິມຕ່າງໆ. ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານໄດ້ດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງຕໍ່ການສະເໜີຂໍອະນຸຍາດເດີນທາງອອກນອກປະເທດ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆ ທີ່ກະທົບຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານວິຊາການຂອງລັດ ໃນການເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດເພື່ອການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ຮັບເອົາທຶນການສຶກສາ, ລັດຖະບານສະໜັບສະໜູນຢ່າງແຂງຂັນຕໍ່ວຽກງານການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ໂອກາດທາງການສຶກສາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ກໍ່ໄດ້ອະນຸມັດການສະເໜີຂໍດັ່ງກ່າວເກືອບທັງໝົດ.

ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດໃຫ້ການບັນທຶກຮູບເງົາ ແລະ ບົດເພງຕ່າງໆ ທີ່ຜະລິດຢູ່ໃນສະຖານີຂອງລັດຕ້ອງຖືກສົ່ງໄປຜ່ານການກວດສອບຢ່າງເປັນທາງການ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຍັງຄົງມີຮູບເງົາ ແລະ ບົດເພງຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການກວດສອບຖືກຈຳໜ່າຍທົ່ວໄປໃນຮູບແບບຂອງວິດີໂອ ແລະ ແຜ່ນຊີດີຕ່າງໆ. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ພະຍາຍາມຄວບຄຸມ ແລະ ຈຳກັດການເຜີຍແຜ່ວັດທະນາທຳຂອງປະເທດໄທທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ເພງ ແລະ ວົງການບັນເທີງຂອງລາວ, ແຕ່ຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວກໍ່ມີຜົນພຽງເລັກໜ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.

ຂ. ເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມຢ່າງສະຫງົບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ

ສິດເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມ

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງມີສິດເສລີພາບໃນການຊຸມນຸມ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ຈຳກັດສິດທິທາງດ້ານນີ້. ກົດໝາຍຫ້າມການເຂົ້າຮ່ວມຊຸມນຸມເພື່ອປະທ້ວງ, ເດີນຂະບວນຕໍ່ຕ້ານ ຫຼື ການກະທຳໃດທີ່ສ້າງຄວາມວຸ້ນວາຍ ຫຼື ຄວາມບໍ່ມີສະຖຽນລະພາບທາງສັງຄົມ. ການເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະຖືກລົງໂທດໂດຍການຕັດອິດສະຫຼະພາບສູງສຸດທ້າຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະເປັນພຽງການຖືກກ່າວຫາໃນຄວາມຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອາຊະຍາກຳທາງອິນເຕີເນັດ (ເບິ່ງຂໍ້ທີ 2.a.) ແຕ່ກໍ່ລະນີການກັກຕົວຂອງ ສົມພອນ ພິມມະສອນ, ຫຼອດຄຳ ທຳມະວົງ ແລະ ສຸ

ກັນ ໃຈທັດ ກໍ່ໄດ້ນຳໄປສູ່ການເດີນຂະບວນປະທ້ວງຂອງກຸ່ມຜູ້ສະໜັບສະໜູນປະຊາທິປະໄຕຂອງລາວ ຢູ່ຕໍ່ໜ້າສະຖານ ທູດລາວ ປະຈຳບາງກອກ ປະເທດໄທ ໃນເດືອນທັນວາ 2015.

ສິດເສລີພາບໃນການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ

ກົດໝາຍໃຫ້ສິດທິແກ່ພົນລະເມືອງໃນການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມສະມາຄົມຕ່າງໆ, ແຕ່ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ຈຳກັດ ສິດທິດັ່ງກ່າວ. ຕົວຢ່າງ: ການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມການເມືອງອື່ນໆ ນອກເໜືອຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸ ມັດຈາກ ພປປລ ແມ່ນຍັງຖືກຫ້າມຢູ່. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ບາງຄັ້ງຄາວລັດຖະບານພະຍາຍາມທີ່ຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ການເປັນ ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການອົງການປະຊາສັງຄົມ ແລະ ບັງຄັບໃຫ້ບາງອົງການຕ້ອງປ່ຽນຊື່ດ້ວຍການຕັດບາງຄຳສັບ ອອກ ເຊັ່ນຄຳວ່າ “ສິດທິ” ທີ່ຖືກພິຈາລະນາວ່າເປັນເລື່ອງລະອຽດອ່ອນ. ຂັ້ນຕອນໃນການຂຶ້ນທະບຽນຕາມປົກກະຕິ ແລ້ວເປັນເລື່ອງຍາກ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍ່ຈຳກັດຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວກິດຈະ ກຳຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໂດຍປາສະຈາກການແຊກແຊງ.

ອີງຕາມດຳລັດ, ລັດຖະບານອະນຸຍາດການຂຶ້ນທະບຽນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ, ລວມທັງສະ ມາຄົມທາງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມສົງເຄາະ, ວິຊາຊີບ, ວິຊາການ ແລະ ສະມາຄົມສ້າງສັນຕ່າງໆ ໃນລະດັບເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ປະເທດ ແຕ່ທັງໝົດຕ້ອງຂຶ້ນກັບຂອບເຂດຂອງໜ້າວຽກ ແລະ ຈຳນວນສະມາຊິກ. ແຕ່ຂັ້ນຕອນໃນການຂຶ້ນທະ ບຽນຍັງຄົງເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ໃຊ້ເວລາດົນ. ນັບແຕ່ປີ 2015 ຈຳນວນການຂຶ້ນທະບຽນຂອງສະມາຄົມແມ່ນບໍ່ມີການປ່ຽນ ແປງ: ມີ 147 ສະມາຄົມລະດັບຊາດ ທີ່ໄດ້ສຳເລັດຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ມີ 22 ສະມາຄົມ ທີ່ກຳລັງຢູ່ ໃນຮູບແບບການລົງທະບຽນແບບຊົ່ວຄາວ, ແລະ 32 ສະມາຄົມຍັງຄົງຢູ່ໃນໄລຍະລໍຖ້າ. ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ອະນຸ ມັດການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ 43 ສະມາຄົມໃນນະຄອນຫຼວງ ແລະ 96 ສະມາຄົມໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໃນຂັ້ນແຂວງ. ຈາກການ ທົບທວນສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃນປີ 2015, ລັດຖະບານໄດ້ຮັບເອົາຂໍ້ສະເໜີແນະໃຫ້ພິ ຈາລະນາຕໍ່ກັບບັນດາດຳລັດ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆທີ່ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເກີນໄປ ໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳ ໄລທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການໃຊ້ເວລາຫຼາຍຕໍ່ກັບຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນ ທະບຽນ, ພາສີອາກອນ ແລະ ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ. ການຈ່າຍພາສີອາກອນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມແຕ່ລະອົງ ກອນແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ມາດຕະການທາງດ້ານພາສີອາກອນສຳລັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ທັງສາກົນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບເງິນທຶນຈາກຕ່າງປະເທດແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຂາດຄວາມເປັນເອກະພາບ, ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນອີງໃສ່ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ໄດ້ມີການເຈລະຈາກັນແລ້ວ. ໃນເດືອນກັນຍາ ກົມສິນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປຶກສາຫາລືວຽກງານກ່ຽວກັບ ແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົນໄກກວດສອບທາງດ້ານສິດທິທະນຸດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UPR).

ໃນປີ 2015, ກະຊວງພາຍໃນໄດ້ສົ່ງຮ່າງດຳລັດສອງສະບັບໄປຍັງສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງ ແຈ້ງຕື່ມໃນຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແຕ່ກໍ່ມີການກຳນົດໃຫ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງເຫຼົ່ານັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງລາຍງານການບໍລິຈາກໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ ຮູ້ວ່າຈະຮັບຮອງເອົາດຳລັດເຫຼົ່ານັ້ນ, ການລົງຄະແນນສຽງໄດ້ຖືກເລື່ອນສອງຄັ້ງໃນລະຫວ່າງປີ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ກະ ຊວງໄດ້ລິເລີ່ມບາດກ້າວທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ບັນລຸພັນທະດ້ານການລາຍງານທາງການເງິນປະຈຳ ປີຂອງຕົນ. ທ່ານນາຍົກ ທອງລຸນ ໄດ້ອອກດຳລັດເລກທີ 315, ລົງວັນທີ 16 ສິງຫາ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງ

ການເຄື່ອນໄຫວສາສະໜາ ເຊິ່ງດຳລັດສະບັບນີ້ໄດ້ປ່ຽນແທນດຳລັດເດີມສະບັບທີ 92 ເຊິ່ງໄດ້ຜ່ານຂະບວນການປັບປຸງແກ້ໄຂທີ່ຍາວນານ. ສ່ວນດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ຍັງຄົງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນດຳເນີນການ.

ມີກະຊວງຈຳນວນໜຶ່ງ ປະກົດວ່າມີທ່າທິເປີດຮັບການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງອອກຜ່ານການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນລະດັບກະຊວງ ແລະ ກອງປະຊຸມທົບທວນຂໍ້ມູນລະດັບສາກົນຢ່າງເປັນໄລຍະເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ລັດຖະບານຍັງໄດ້ເຊື່ອເຊີນໃຫ້ບັນດາອົງການ NGO ເຂົ້າຮ່ວມສັງເກດການໃນກອງປະຊຸມຍ່ອຍ ແລະ ກອງປະຊຸມຄົບຄະນະຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ. ກົງກັນຂ້າມກັບຂັ້ນຕອນໃນທາງບວກຕ່າງໆ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຍັງຄົງປະເຊີນກັບຄວາມທ້າທາຍໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ຄ. ສິດເສລີພາບທາງສາສະໜາ

ເບິ່ງລາຍງານຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມຣິກາກ່ຽວກັບ [ສິດເສລີພາບທາງສາສະໜາສາກົນ](http://www.state.gov/religiousfreedomreport/) ທີ່ເວັບໄຊ www.state.gov/religiousfreedomreport/.

ງ. ສິດເສລີພາບໃນການເຄື່ອນໄຫວ, ຄົນພັດຖິ້ນພາຍໃນ, ການປົກປ້ອງຜູ້ລີ້ໄພ ແລະ ບຸກຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ

ກົດໝາຍກຳນົດສິດເສລີພາບໃນການເຄື່ອນໄຫວໄປມາພາຍໃນປະເທດ, ເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ, ການຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ການສົ່ງຕົວກັບຄືນ, ແຕ່ໃນພາກປະຕິບັດ ລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດຂໍ້ຈຳກັດບາງຢ່າງ. ລັດຖະບານໄດ້ມີການຮ່ວມມືກັບ ຫ້ອງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຜູ້ລີ້ໄພ (UNHCR), ແລະ ຮ່ວມມືກັບອົງການເພື່ອມະນຸດສະທຳອື່ນໆ ເພື່ອໃຫ້ການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຄົນພັດຖິ້ນພາຍໃນປະເທດ, ຊາວອົບພະຍົບ, ຊາວອົບພະຍົບທີ່ກັບຄືນມາ, ຜູ້ຂີ້ລີ້ໄພ, ຄົນທີ່ບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນໆທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງ.

ການເຄື່ອນໄຫວພາຍໃນປະເທດ: ພົນລະເມືອງທີ່ເດີນທາງເພື່ອວັດຖຸປະສົງທາງສາສະໜາ ລວມທັງການໄປເທດສະໜາ, ໃຫ້ຄຳສັ່ງສອນ ຫຼື ເຂົ້າຢ້ຽມໂບດອື່ນໆ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ຫຼື ຫ້ອງຖິ່ນກ່ອນ ຍົກເວັ້ນກຸ່ມທີ່ຖືສາສະໜາພຸດ ແລະ ຜີ. ໃນປີ 2015, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຈັບກຸມປະຊາຊົນ ຈຳນວນບໍ່ຕໍ່າກວ່າຊາວສີ່ຄົນທີ່ເດີນທາງຈາກແຂວງໜຶ່ງໄປຫາອີກແຂວງໜຶ່ງ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວສົ່ງເສີມຄວາມເຊື່ອທາງສາສະໜາຄຼິສຕຽນ.

ການເດີນທາງໄປຕ່າງປະເທດ: ພົນລະເມືອງຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງເດີນທາງໄປໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ຕິດກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານ, ຕາມປົກກະຕິການຂັ້ນສູງສູນກາງແດນແມ່ນເປັນໄປຢ່າງສະດວກ ໂດຍການຂໍຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນເມືອງກໍ່ໄດ້. ແຕ່ຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງຈະເດີນທາງໄປໂກກວ່າເຂດພື້ນທີ່ຊາຍແດນ ຕ້ອງມີໜັງສືເດີນທາງ.

ການຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ການສົ່ງຕົວກັບຄືນ: ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ປະຕິເສດຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ໃນການຕັ້ງຫ້ອງການຕົວແທນພາຍໃນປະເທດຄືນໃໝ່ ເຊິ່ງຫ້ອງການດັ່ງກ່າວເຄີຍມີແລ້ວ ໃນຊຸມປີ 1990, ເພື່ອຕິດຕາມສະຖານະການຂອງຊາວມື້ງອົບພະຍົບທີ່ກັບຄືນມາຈາກປະເທດໄທ. ແທນປະເດັດດັ່ງກ່າວ, ລັດຖະບານຍັງຄົງຍຶດຖືອາຍັດຂອງຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ໄດ້ໝົດອາຍຸໄປແລ້ວຕັ້ງແຕ່ປີ 2001 ແລະ ອະດີດຜູ້ອົບພະຍົບທັງໝົດກໍ່ໄດ້ກັບຄືນປະເທດແລ້ວ. ລັດຖະບານໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຊາຄົມສາກົນ ເຂົ້າເຖິງໝູ່ບ້ານຈັດສັນໃໝ່ສຳລັບຜູ້ອົບພະຍົບກັບຄືນປະເທດ ແຕ່ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການຕິດຕາມຄວບຄຸມ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ອົງການຂ້າຫຼວງໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ມີແຜນຈະສົ່ງທີມງານກວດກາມາຢ້ຽມຢາມ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2017, ເພາະວ່າພວກເຂົາບໍ່ສາມາດຈັດແຈງເວລາມາຢ້ຽມຢາມໃນລະຫວ່າງປີນີ້ໄດ້ ເນື່ອງຈາກມີພາລະກິດອື່ນ.

ມີລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຄຸມຂັງຜູ້ອົບພະຍົບທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍອົງການ UNHCR ຄື ທ. ຄາຢັງ ພາຍຫຼັງທີ່ລາວຖືກສົ່ງກັບຈາກປະເທດໄທ ໃນປີ 2011. ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ສະແດງການຮັບຮູ້ຕໍ່ຄຳຮ້ອງຂໍຂອງອົງການ UNHCR ສຳລັບການເຂົ້າເຖິງຕົວລາວໃນເວລານັ້ນ. ເຊິ່ງໃນປັດຈຸບັນແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຮູ້ວ່າ ຄາຢັງ ຢູ່ໃສ.

ລັດຖະບານມີນະໂຍບາຍ ສົ່ງກຸ່ມຄົນເຜົາມື້ງທີ່ອອກມາຍອມຈຳນົນ ແລະ ຜູ້ທີ່ກັບມາຈາກປະເທດໄທ ກັບໄປຍັງບ້ານເດີມຂອງເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ວ່າເວລາໃດກໍ່ຕາມທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້.

ຄົນພັດຖິ່ນພາຍໃນປະເທດ (IDPs)

ເນື່ອງຈາກຂາດການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ທັນເວລາ ໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຜູ້ສັງເກດການອິດສະຫຼະ, ຈຶ່ງຍັງຄົງບໍ່ສາມາດລະບຸໄດ້ກ່ຽວກັບຈຳນວນ ແລະ ສະພາບຂອງຄົນພັດຖິ່ນທີ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ, ສະຖານະການກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງພວກເຂົາ ແລະ ການສົ່ງພວກເຂົາຄືນສູ່ສັງຄົມ, ຂໍ້ຈຳກັດຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພວກເຂົາ, ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂັ້ນພື້ນຖານ.

ລັດຖະບານສືບຕໍ່ຍົກຍ້າຍຊາວບ້ານຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອອ່ານວຍໃຫ້ແກ່ການສຳປະທານທີ່ດິນໃຫ້ໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ແລະ ສືບຕໍ່ຍົກຍ້າຍຊາວນາເຂດພື້ນທີ່ສູງ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກຸ່ມຄົນຊົນເຜົາສ່ວນນ້ອຍ ລົງມາຍັງເຂດພື້ນທີ່ຕ່ຳ ພາຍໃຕ້ນະໂຍບາຍທີ່ວ່າ ເພື່ອສ້າງຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງຖະໜົນຫົນທາງ, ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາທີ່ດີກວ່າ ແລະ ເພື່ອຢຸດຕິການປູກຝົນ ແລະ ກະສິກຳແບບຖາງປ່າເຮັດໄຮ່. ຍັງບໍ່ມີລາຍງານວ່າ ລັດຖະບານດຳເນີນການບັງຄັບຍົກຍ້າຍຊາວບ້ານເພື່ອວັດຖຸປະສົງໃນການພັດທະນາ; ແຕ່ກໍ່ມີການລາຍງານເລື້ອຍໆໃນກໍລະນີພື້ນທີ່ຂອງຫຼາຍຄອບຄົວຖືກກວມເອົາໂດຍໂຄງການຂອງລັດ. ເຖິງແມ່ນວ່າແຜນການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຊົດເຊີຍຕໍ່ຊາວນາ ສຳລັບການສູນເສຍພື້ນທີ່ຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ, ແຕ່ກໍ່ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ຊາວບ້ານພິຈາລະນາວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນມີບໍ່ພຽງພໍ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ພື້ນທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່ຈຳນວນໜຶ່ງເປັນເຂດພື້ນທີ່ທີ່ມີດິນບໍ່ດີ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກເຂົ້າ. ລັດຖະບານເອື້ອຍອີງໃສ່ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບັນດາອົງການ NGOs, ຜູ້ໃຫ້ທຶນທະວີພາຄີ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການອັນຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່, ແຕ່ການຊ່ວຍເຫຼືອດັ່ງກ່າວນີ້ ກໍ່ບໍ່ຄອບຄຸມໄດ້ທຸກຂົງເຂດ.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ບັງຄັບກຸ່ມຄົນຊົນເຜົາສ່ວນນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ບໍ່ຖືສາສະໜາພຸດ ໃຫ້ອອກຈາກບ້ານຂອງພວກເຂົາ ເນື່ອງຈາກມີຂໍ້ຈຳກັດໃນທ້ອງຖິ່ນຕໍ່ການປະຕິບັດທາງດ້ານສາສະໜາ (ເບິ່ງຂໍ້ 2.ຄ.).

ການປົກປ້ອງຜູ້ລີ້ໄພ

ການເຂົ້າເຖິງສະຖານທີ່ປົກປ້ອງຜູ້ລີ້ໄພ: ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການປົກປ້ອງຜູ້ລີ້ໄພ ແລະ ບຸກຄົນໄຮ່ສັນຊາດ. ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຫາຜູ້ລີ້ໄພ ຫຼື ສະຖານທີ່ລີ້ໄພໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ, ແຕ່ໃນທາງປະຕິບັດແມ່ນມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະດຳເນີນການຕໍ່ກັບແຕ່ລະກໍລະນີ.

ພາກທີ 3. ສິດເສລີພາບໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການທາງການເມືອງ

ກົດໝາຍປະຕິເສດພົນລະເມືອງໃນການເລືອກລັດຖະບານຂອງພວກເຂົາບົນພື້ນຖານການເລືອກຕັ້ງທີ່ມີອິດສະຫຼະ ແລະ ເປັນທຳ ທີ່ອີງໃສ່ການລົງຄະແນນສຽງແບບສາກົນ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ, ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ສະແດງຄວາມມັງມາດປາດ

ຖະໜາຂອງຕົນຢ່າງມີເສລີພາບ. ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະທຳມະນູນໄດ້ກຳນົດລະບົບ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍອົງການບໍລິຫານ, ນິຕິບັນຍັດ ແລະ ຕຸລາການ, ແຕ່ ພປປລ ໄດ້ຄວບຄຸມການປົກຄອງ ແລະ ນຳພາໃນທຸກໆຂັ້ນຜ່ານບົດບາດການນຳພາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນ.

ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນວຽກງານການເມືອງ

ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງ ເຊິ່ງມີໜ້າທີ່ຮັບຮອງເອົາຜູ້ລົງສະໝັກທັງໝົດ ສຳລັບການເລືອກຕັ້ງທັງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະດັບຊາດ. ຜູ້ລົງສະໝັກບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງແມ່ນສະມາຊິກພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ແຕ່ປະກົດວ່າ ຜູ້ສະໝັກທັງໝົດແມ່ນສະມາຊິກພັກ, ແລະ ພັກ ໄດ້ກວດສອບປະຫວັດຂອງຜູ້ສະໝັກທັງໝົດ ລວມທັງຜູ້ສະໝັກເລືອກຕັ້ງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງວັນທີ 20 ມີນາ. ໃນລະຫວ່າງປີ, ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ລິເລີ່ມການກະຈາຍອຳນາດຂອງຕົນໂດຍການສ້າງຕັ້ງສະພາຂັ້ນແຂວງເຊິ່ງປະກອບມີສະມາຊິກຈຳນວນ 360 ຄົນທົ່ວປະເທດ ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຈາກຜູ້ສະໝັກທັງໝົດ 508 ຄົນ. ຜູ້ສະໝັກທັງໝົດແມ່ນພະນັກງານລັດຖະບານ ຫຼືບໍ່ ກໍ່ເປັນສະມາຊິກພັກ.

ສະພາແຫ່ງຊາດ ເປັນຜູ້ເລືອກ ຫຼື ບົດດຳແໜ່ງປະທານປະເທດ ແລະ ຮອງປະທານປະເທດ ແລະ ສະມາຊິກຂອງຄະນະປະຈຳສະພາ, ເຊິ່ງຕາມປົກກະຕິແລ້ວຈະອີງໃສ່ການແນະນຳຂອງຄະນະປະຈຳສະພາ. ນອກຈາກນີ້, ຄະນະປະຈຳສະພາຍັງເປັນຜູ້ຊີ້ນຳອົງການບໍລິຫານ ແລະ ຕຸລາການທັງໝົດ, ແລະ ເປັນຜູ້ມີອຳນາດແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ ທີ່ຈະແນະນຳ ແລະ ອອກລັດຖະດຳລັດຂອງປະທານປະເທດ; ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ເຊິ່ງມີອຳນາດເໜືອການເລືອກຕັ້ງ ລວມທັງການອະນຸມັດຜູ້ລົງສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ. ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຄະນະປະຈຳສະພາ ແລະ ຄະນະກຳມະການການເລືອກຕັ້ງແຫ່ງຊາດ ບໍ່ຄ່ອຍມີຄວາມໂປ່ງໃສ. ສະພາແຫ່ງຊາດອອກແຮງເພີ່ມທະວີການຕິດຕາມກວດກາຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ສາຂາການບໍລິຫານ, ຍົກຕົວຢ່າງ ປະຊາຊົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນໄດ້ຕິດຕາມສະພາບທາງດ້ານການເງິນຂອງລັດຖະບານ. ສະພາຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເປັນຄັ້ງທຳອິດໃນລະຫວ່າງປີ ໄດ້ປະຕິບັດງານຄຽງຄູ່ກັບສະພາແຫ່ງຊາດໃນລະດັບແຂວງ.

ໂດຍການຊີ້ນຳຂອງປະທານປະເທດ, ສະພາແຫ່ງຊາດຈະດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ແລະ ລັດຖະມົນຕີວ່າການຂອງບັນດາກະຊວງຕ່າງໆຢ່າງເປັນທາງການ.

ການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ: ການເລືອກຕັ້ງລະດັບຊາດຄັ້ງທຳອິດສຳລັບສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ມີຂຶ້ນໃນວັນທີ 20 ມີນາ. ລັດຖະບານໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ສັງເກດການອິດສະຫຼະ ຕິດຕາມຂະບວນການເລືອກຕັ້ງດັ່ງກ່າວ. ຜູ້ສັງເກດການຫຼາຍຄົນເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະທຸດຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄະນະສື່ມວນຊົນຂອງຕ່າງປະເທດ. ລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດວ່າ ມີສະຖານີເລືອກຕັ້ງໃດແດ່ ທີ່ຜູ້ສັງເກດການເຫຼົ່ານີ້ສາມາດລົງຢ້ຽມຢາມໄດ້. ໄດ້ມີລາຍງານວ່າບັນດາສະຖານີເລືອກຕັ້ງທີ່ຖືກຄັດເລືອກນັ້ນ ໄດ້ມີການກະກຽມ ແລະ ຈັດແຈງທີ່ດິນກວ່າສະຖານີທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ຖືກສັງເກດການ.

ພັກການເມືອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມທາງດ້ານການເມືອງ: ລັດຖະທຳມະນູນໄດ້ກຳນົດໄວ້ພຽງແຕ່ພັກການເມືອງດຽວຄື ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ (ພປປລ). ການສ້າງຕັ້ງພັກການເມືອງອື່ນຂຶ້ນມາແມ່ນຜິດກົດໝາຍ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ: ແມ່ຍິງກໍ່ໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນໃຫ້ກັບລັດຖະບານ. ເຖິງວ່າ 80 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງປະຊາກອນທັງໝົດແມ່ນອາໄສຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເຊິ່ງເປັນທີ່ເຂດນາຍບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານເປັນຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆພາຍໃນບ້ານເປັນສ່ວນໃຫຍ່, ແຕ່ມີຈຳນວນໜ້ອຍກວ່າ 3 ສ່ວນ

ຮ້ອຍ ຂອງນາຍບ້ານທີ່ເປັນແມ່ຍິງ. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ (ສພລ) ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ທີ່ຂຶ້ນກັບ ພປປລ ທີ່ສຸມໃສ່ປະເດັນທີ່ກ່ຽວພັນກັບແມ່ຍິງ ໂດຍມີຕົວແທນຂອງຕົນຢູ່ໃນທຸກໆຂັ້ນຂອງລັດຖະບານ. ໃນແຕ່ລະບ້ານຢ່າງໜ້ອຍ ຈະມີສະມາຊິກ ສພລ ໜຶ່ງຄົນທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແມ່ຍິງ ຮ່ວມຢູ່ໃນຄະນະອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ, ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປ ຈະເປັນອາສາສະໝັກ.

ສປປ ລາວ ມີທັງໝົດ 49 ຊົນເຜົ່າ. ການເລືອກຕັ້ງຂອງກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໃນເດືອນມັງກອນ ໄດ້ເພີ່ມຈຳນວນສະມາຊິກພັກທີ່ເປັນຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍຈາກ 7 ຂັ້ນເປັນ 15 ທ່ານ ເຂົ້າໃນຄະນະກຳມະການສູນກາງພັກ ທີ່ມີສະມາຊິກທັງໝົດ 69 ທ່ານ, ແລະ ເພີ່ມຈາກ 2 ເປັນ 3 ທ່ານ ເຂົ້າໃນກຳມະການກົມການເມືອງສູນກາງພັກ ທີ່ມີສະມາຊິກທັງໝົດ 11 ທ່ານ. ສະພາແຫ່ງຊາດມີສະມາຊິກທັງໝົດ 149 ທ່ານ, ໃນນັ້ນ 117 ທ່ານມາຈາກຊົນເຜົ່າລາວ-ໄຕ (ລາວລຸ່ມ) ເຊິ່ງເປັນຊົນເຜົ່າສ່ວນໃຫຍ່, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ 30 ທ່ານມາຈາກຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ໃນນັ້ນ 20 ທ່ານມາຈາກຊົນເຜົ່າມອນ-ຂະແມ, 7 ທ່ານມາຈາກຊົນເຜົ່າມົ້ງ-ລູມຽນ ແລະ 4 ທ່ານມາຈາກເຜົ່າຈີນ-ຕີເບດ. ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດເອງກໍແມ່ນຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ. ຈຳນວນລັດຖະມົນຕີທີ່ເປັນຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ທີ່ນອນໃນສະມາຊິກຄະນະລັດຖະມົນຕີ 27 ທ່ານ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 2 ເປັນ 6 ທ່ານ ລວມທັງຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີໜຶ່ງທ່ານ. ປະທານອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດກໍແມ່ນຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ.

ພາກທີ 4. ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ການຂາດຄວາມໂປ່ງໃສໃນລັດຖະບານ

ທ່ານນາຍົກ ທອງລຸນ ໄດ້ຖືເອົາການຕໍ່ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ເປັນເສົາຫຼັກໜຶ່ງໃນການບໍລິຫານງານຂອງເພິ່ນ. ມີລາຍງານວ່າ ໄດ້ມີການປາບປາມການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ. ເຖິງວ່າກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໃຫ້ມີການລົງໂທດທາງອາຍາຕໍ່ພະນັກງານຜູ້ທີ່ສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ແຕ່ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ລັດຖະບານມີຄວາມລຳບາກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ. ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງຍັງສືບຕໍ່ເປັນບັນຫາຮ້າຍແຮງຂອງປະເທດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດມັກມີສ່ວນຮ່ວມນຳການສໍ້ລາດບັງຫຼວງເລື້ອຍໆ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຖືກຕັດສິນລົງໂທດ. ເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານລັດຕ່ຳຫຼາຍ, ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈຳນວນໜຶ່ງເຊັ່ນ ຕຳຫຼວດມີອຳນາດຫຼາຍ ຈົນສາມາດກະທຳຜິດໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດຫຼາຍຄົນ ໃຊ້ອຳນາດຂອງຕົນເພື່ອຮັບສິນບິນຈາກພົນລະເມືອງ. ຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໄດ້ວ່າ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຫຼັກສູດການຮຽນຂອງວິທະຍາຄານປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ກວມເອົາປະເດັນການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ຫຼືບໍ່.

ອົງການກວດກາລັດຖະບານ ແລະ ຕໍ່ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ເຊິ່ງມີອຳນາດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການກວດສອບການສໍ້ລາດບັງຫຼວງໃນທຸກກະຊວງ ລວມທັງກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ. ເຄີຍມີປະຫວັດທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຈັບກຸມ ແລະ ລົງໂທດພະນັກງານຂັ້ນລຸ່ມຈຳນວນໜຶ່ງໃນຂໍ້ຫາສໍ້ລາດບັງຫຼວງ. ລັດຖະບານຈາກປະເທດຕ່າງໆໄດ້ສະໜອງ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຕໍ່ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂອງອົງການກວດກາລັດຖະບານ ແລະ ຕໍ່ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ.

ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ: ສີ່ມວນຊົນທີ່ລັດຄຸ້ມຄອງໄດ້ລາຍງານຊື່ວ່າ ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງທາງການແມ່ນບັນຫາໜຶ່ງທີ່ພົ້ນເດັ່ນ ແລະ ໃນເດືອນຕຸລາ ປີ 2015 ທີ່ຜ່ານມາ ຜູ້ກວດສອບໄດ້ເປີດເຜີຍໂຄງການ “ຜີ” ຈຳນວນ 25 ໂຄງການ ໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງໄດ້ມີການຈັດສັນງົບປະມານຊ້ຳກັນ ແລະ ໃຊ້ຈ່າຍງົບໃນໂຄງການດຽວກັນ. ມີລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຈັບກຸມອະດີດລັດຖະມົນຕີກະຊວງການເງິນ, ອະດີດເຈົ້າແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຍັງມີພະນັກງານຜູ້ອື່ນໆ ທີ່ກຳລັງຢູ່ໃນການສືບສວນ. ໃນປີ 2015 ຫົວໜ້າອົງການກວດສອບທາງການຂອງລັດຖະບານຄາດວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນມີການຍ້າຍອກເງິນປະມານ 1.2 ລ້ານລ້ານກີບ (149 ລ້ານໂດລາ) ຈາກງົບປະມານລັດຕັ້ງແຕ່ປີ 2012. ໃນປີ 2014, ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຕັດສິນລົງໂທດພະນັກງານພະແນກສຶກສາ ແລະ ການເງິນຈຳນວນ 20 ຄົນ ທີ່ແຂວງຫົວພັນ

ໃນຂໍ້ຫາຍັກຍອກເງິນຈໍານວນ 21 ຕື້ກີບ (2.6 ລ້ານໂດລາ).

ສື່ມວນຊົນທີ່ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງໄດ້ລາຍງານຕື່ມອີກວ່າ ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ຄົ້ນຫາ ແລະ ເປີດເຜີຍໂຄງການທີ່ບໍ່ມີຕົວຕົນ (ໂຄງການຜີ) ທີ່ມີມູນຄ່າຫຼາຍຮ້ອຍພັນລ້ານກີບ ແລະ ຮູບແບບການສໍ້ໂກງອື່ນໆໃນລະຫວ່າງການສືບສວນການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ. ໃນເດືອນກໍລະກົດ, ທ່ານຮອງປະທານປະເທດ ພັນຄໍາ ວິພາວັນ ໄດ້ກ່າວເຕືອນບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດວ່າທັງຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຮັບສິນບິນຕ້ອງປະເຊີນກັບການຖືກລົງໂທດ, ໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມໃນການນໍາໃຊ້ມາດຕະການບັງຄັບໃຫ້ເຂັ້ມງວດຂຶ້ນ.

ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນທາງການເງິນ: ບໍ່ມີຂໍ້ກຳນົດທາງກົດໝາຍສໍາລັບການເປີດເຜີຍຊັບສິນ ແລະ ລາຍຮັບຂອງພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຖືກເລືອກຕັ້ງ, ເຖິງວ່ານະໂຍບາຍຂອງ ພປປລ ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂຶ້ນສູງຕ້ອງເປີດເຜີຍຊັບສິນສ່ວນບຸກຄົນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມອຸປະຕໍາຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່ຄະນະກຳມາທິການກວດສອບພັກ ກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າດຳລົງຕໍາແໜ່ງທີ່ຖືກມອບໝາຍ, ແຕ່ບໍ່ຕ້ອງເປີດເຜີຍລາຍຮັບຂອງພວກເຂົາ. ຄະນະກວດສອບດັ່ງກ່າວຈະກວດສອບຊັບສິນຂອງພະນັກງານກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການດຳລົງຕໍາແໜ່ງຂອງພວກເຂົາ. ບຸກຄົນໃດທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍນີ້ ຈະຖືກດຳເນີນຕາມມາດຕະການທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸໄວ້, ພປປລ ໄດ້ໃຊ້ການຄວບຄຸມໜ່ວຍງານລັດຖະບານ ແລະ ສື່ມວນຊົນ ເພື່ອກົດຂວາງບໍ່ໃຫ້ປະຊາຊົນຕໍານິວິຈານເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ສໍ້ລາດບັງຫຼວງທີ່ເປັນສະມາຊິກພັກ. ໃນປີ 2014, ລັດຖະບານໄດ້ປະກາດແຜນການທີ່ກຳນົດໃຫ້ພະນັກງານຂຶ້ນສູງ ແລະ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າແຈ້ງຊັບສິນຂອງພວກເຂົາຕໍ່ລັດຖະບານພາຍໃນໜຶ່ງປີ. ໃນປີ 2015 ລັດຖະບານໄດ້ເພີ່ມຄວາມພະຍາຍາມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ກຳນົດນີ້ກັບພະນັກງານຂຶ້ນສູງທັງໝົດ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການເກັບກຳບັນທຶກຕ່າງໆນໍາເຈົ້າໜ້າທີ່ຈາກຫຼາຍຂົງເຂດ. ການເປີດເຜີຍຊັບສິນນີ້ ຫາກໍ່ເກີດຂຶ້ນພຽງຄັ້ງດຽວເທົ່ານັ້ນ ນັບຕັ້ງແຕ່ມີການປະກາດຂອງລັດຖະບານເປັນຕົ້ນມາ.

ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງປະຊາຊົນ: ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງລັດຖະບານ, ແລະ ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ, ລັດຖະບານຈະປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການກະຈາຍທຸກໆຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນໄຫວພາຍໃນຂອງຕົນ ໂດຍຖືວ່າມັນເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງປິດລັບເພື່ອຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການພິມເຜີຍແຜ່ເອກະສານທາງກົດໝາຍທັງໝົດໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ ແລະ ໃຫ້ມີໄລຍະເວລາ 60 ວັນ ສໍາລັບການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ, ນີ້ຖືໄດ້ວ່າເປັນການສົ່ງເສີມຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງພົນລະເມືອງ ຕໍ່ກັບສິດທິ ແລະ ກົດໝາຍ.

ພາກທີ 5. ຫັດສະນະຂອງລັດຖະບານຕໍ່ ການກວດສອບຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນຂອງລັດ ກ່ຽວກັບການລະເມີດສິດທິມະນຸດ

ກຸ່ມເຮັດວຽກດ້ານສິດທິມະນຸດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຂອງສາກົນ ປະຕິບັດການພາຍໃຕ້ການກຳກັບດູແລຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລັດຖະບານກໍ່ໄດ້ຈຳກັດຄວາມອາດສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ຈະສືບສວນ ຫຼື ເຜີຍແຜ່ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາພົບເຫັນກ່ຽວກັບກໍລະນີຂອງສິດທິມະນຸດ.

ລັດຖະບານໄດ້ສົ່ງຄຳຕອບເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ກັບການສະເໜີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະການດ້ານສິດທິມະນຸດຈາກອົງການສິດທິມະນຸດສາກົນ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລັດຖະບານຍັງຄົງເຂົ້າຮ່ວມເວທີເສວະນາກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດກັບບາງປະເທດ ແລະ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມໃນຫົວຂໍ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ.

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ: ເດືອນມິຖຸນາ 2015 ລັດຖະບານໄດ້ຮັບເອົາຂໍ້ສະເໜີແນະ 118 ຂໍ້ ໃນຈໍານວນ 196 ຂໍ້ກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ ລະຫວ່າງການທົບທວນສະຖານະການດ້ານສິດທິມະນຸດສາກົນຂອງສະຫະປະຊາຊາດ. ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການສະຫະປະຊາຊາດປະຈຳປະເທດອະທິບາຍວ່າ ຂໍ້ສະເໜີແນະສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈໍານວນ

78 ຂໍ້ ບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຢ່າງເຕັມທີ່ຈາກລັດຖະບານ. ໃນເດືອນກັນຍາ ກົມສິນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໄດ້ເປີດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຈາກກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ ແລະ ອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ລັດຖະບານໄດ້ຮັບເອົາຂໍ້ສະເໜີແນະນຳໃດແດ່ພາຍໃຕ້ກົນໄກການກວດສອບທາງດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UPR). ອີງຕາມການໃຫ້ການຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຜູ້ໜຶ່ງ, 78 ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳທີ່ບໍ່ຖືກຍອມຮັບເອົານັ້ນປະກອບມີບັນດາໝວດຍ່ອຍທີ່ບໍ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ໂດຍລັດຖະບານ, ແລະ ເນື່ອງຈາກວ່າມີພຽງທາງເລືອກດຽວຄື ຍອມຮັບ ຫຼື ປະຕິເສດຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳຢ່າງເຕັມທີ່ ໂດຍບໍ່ມີການດັດແກ້ໃດໆ, ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ເລືອກເອົາການປະຕິເສດ. ອີງຕາມເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ນັ້ນ, ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳ 78 ຂໍ້ນັ້ນ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນູນຂອງປະເທດ ແລະ/ຫຼື ລັດຖະບານຂາດຄວາມສາມາດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ສະເໜີແນະນຳນັ້ນ.

ໜ່ວຍງານດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງລັດຖະບານ: ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດດ້ານສິດທິມະນຸດ ເຊິ່ງເປັນປະທານໂດຍລັດຖະມົນຕີວ່າການ ແລະ ຫົວໜ້າຫ້ອງການປະທານປະເທດ, ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວປະກອບດ້ວຍຕົວແທນຈາກລັດຖະບານ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ອົງການຕຸລາການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.

ກົມສິນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນກອງເລຂາໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດດ້ານສິດທິມະນຸດ ແລະ ມີອຳນາດໃນການທົບທວນ ແລະ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ອຸປະສັກຕ່າງໆໃນການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ.

ພາກທີ 6. ການຈຳແນກ, ການລະເມີດສິດທິທາງສັງຄົມ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ

ແມ່ຍິງ

ການຂົ່ມຂືນກະທຳຊຳເລົາ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ: ກົດໝາຍກຳນົດການຂົ່ມຂືນກະທຳຊຳເລົາແມ່ນຄວາມຜິດທາງອາຍາ ແລະ ຕ້ອງຖືກຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ສາມຫາຫ້າປີ. ບາງກໍລະນີກໍ່ອາດຈະຖືກຕັດສິນໃຫ້ລົງໂທດຜູ້ກະທຳຜິດດົນກວ່ານັ້ນຫຼາຍ ຫຼື ອາດຈະມີການຕັດສິນປະທານຊີວິດ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຕົກເປັນເຫຍື່ອຫາກມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ, ຫຼື ຜູ້ຕົກເປັນເຫຍື່ອຫາກໄດ້ຮັບບາດເຈັບຮຸນແຮງ ຫຼື ເສຍຊີວິດ. ໃນກໍລະນີຕັດສິນຄະດີຂົ່ມຂືນຢູ່ຂັ້ນສານ, ຕາມປົກກະຕິ ຈຳເລີຍຈະຖືກຕັດສິນລົງໂທດຕັດອິດສະຫຼະພາບ ຕັ້ງແຕ່ສາມປີ ໄປຈົນເຖິງປະທານຊີວິດ. ມີລາຍງານກ່ຽວກັບການຂົ່ມຂືນຂ້ອນຂ້າງໜ້ອຍ, ແນວໃດກໍ່ຕາມ ຜູ້ສັງເກດການເຊື່ອວ່າ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ຖືກລາຍງານ. ພາຍໃນປະເທດບໍ່ມີຖານຂໍ້ມູນດ້ານອາຊະຍາກຳແຫ່ງຊາດ ແລະ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ເປີດເຜີຍສະຖິຕິດ້ານອາຊະຍາກຳ.

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວແມ່ນຜິດກົດໝາຍ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ມີກົດໝາຍປົກປ້ອງການຂົ່ມຂືນລະຫວ່າງຄູ່ສາມີພັນລະຍາ ແລະ ບໍ່ຄ່ອຍຈະມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ເນື່ອງຈາກວ່າປະເດັນດັ່ງກ່າວຍັງຖືເປັນມົນທົນທາງສັງຄົມ. ການລົງໂທດຕໍ່ຄວາມຜິດກ່ຽວກັບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ລວມທັງການບັງຄັບຂືນໃຈ, ການທໍລະມານ ແລະ ການບັງຄັບຜູ້ອື່ນໃຫ້ເຮັດໃນສິ່ງທີ່ພວກເຂົາບໍ່ປາດຖະໜາ ອາດຈະມີການລົງໂທດ ທັງປັບໄໝ ແລະ ຕັດອິດສະຫຼະພາບ. ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການຍົກເວັ້ນການຕັດອິດສະຫຼະພາບຄະດີທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການບາດເຈັບ ຫຼື ການສູນເສຍທາງກາຍຍະພາບທີ່ບໍ່ຮຸນແຮງ.

ໂດຍຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂື້ນກັບລັດຖະບານ (NGOs), ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິງທີ່ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ. ສູນໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໄດ້ເປີດການບໍລິການສາຍດ່ວນທົ່ວປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ບຸກຄົນສາມາດໂທລາຍງານສະພາບການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ ແລະ ຂໍຮັບຄຳປຶກສາທາງໂທລະສັບໄດ້. ອີງຕາມອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂື້ນກັບລັດຖະບານອົງການໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງໂຄງການສູນພັກພິງສຳລັບເດັກນ້ອຍທີ່ບໍ່ມີທີ່ພັກພາອາໄສໃຫ້ຮູ້ວ່າ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວແມ່ນ ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍໜຶ່ງທີ່ເດັກນ້ອຍໜ້ອອກຈາກເຮືອນ ແລະ ມາອາໄສ

ຢູ່ຕາມຂ້າງຖະໜົນໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ: ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດວ່າ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາ ແຕ່ການສະແດງພຶດຕິກຳທາງເພດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຕໍ່ຜູ້ອື່ນຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດກົດໝາຍ ແລະ ອາດຈະຖືກລົງໂທດດ້ວຍການຕັດອິດສະຫຼະພາບ ແຕ່ຫົກເດືອນຫາສາມປີ. ຜູ້ທີ່ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດບໍ່ຄ່ອຍລາຍງານ ແລະ ມັນກໍ່ເປັນການຍາກທີ່ຈະປະເມີນໄດ້.

ສິດທິທາງດ້ານການຈະເລີນພັນ: ຄູ່ຜົວເມຍ ແລະ ບຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບຈຳນວນ, ຄວາມຫ່າງ ແລະ ຊ່ວງເວລາໃນການມີລູກ, ຄວບຄຸມສຸຂະພາບໄວຈະເລີນພັນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ກໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການກະທຳດັ່ງກ່າວໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກ, ບັງຄັບຄູ່ເຂັ້ມ ຫຼື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ. ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານການຄຸມກຳເນີດ ຕາມທຳມະດາແລ້ວແມ່ນສາມາດເປັນໄປໄດ້ ເຖິງແມ່ນວ່າ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໃນການຄຸມກຳເນີດ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຍັງບໍ່ທັນມີຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ຂ້ອນຂ້າງມີລາຄາແພງຫຼາຍ. ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອປະຊາກອນຄາດຄະເນວ່າ 47% ຂອງແມ່ຍິງທີ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 15 ແລະ 49 ປີ ແມ່ນໃຊ້ວິທີການຄຸມກຳເນີດແບບທັນສະໄໝ ແລະ 17% ຂອງແມ່ຍິງໃນເກນອາຍຸໄວຈະເລີນພັນແມ່ນບໍ່ໄດ້ວາງແຜນຄອບຄົວ.

ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ ສປປ ລາວ ໄດ້ຫຼຸດຈຳນວນການເສຍຊີວິດຂອງແມ່ລົງເຖິງ 78 ສ່ວນຮ້ອຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ອົງຕາມການຄາດຄະເນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໃນປີ 2015 ອັດຕາການເສຍຊີວິດຂອງມານດາຍັງຄົງຢູ່ໃນລະດັບສູງຄື ມີມານດາຈຳນວນ 197 ເສຍຊີວິດຕໍ່ 100,000 ການເກີດມີຊີວິດ, ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເສຍຊີວິດຂອງແມ່ແມ່ນ 1 ໃນ 150. ພາວະຖືພາ ແລະ ການເກີດລູກຍັງຄົງເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍໃນການເສຍຊີວິດຂອງແມ່ຍິງໃນໄວຈະເລີນພັນ ທັງນີ້ແມ່ນເນື່ອງມາຈາກການເຂົ້າບໍ່ເຖິງການຝາກທ້ອງ ແລະ ການດູແລໃນເວລາເກີດລູກ, ນອກຈາກນັ້ນອາດເນື່ອງມາຈາກອັດຕາການຖືພາໃນໄວໜຸ່ມທີ່ສູງ. ອົງຕາມການຄາດຄະເນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດດ້ານປະຊາກອນ (UNFPA), ບຸກຄະລາກອນສາທາລະນະສຸກທີ່ມີຄວາມສາມາດເຂົ້າຮ່ວມພຽງແຕ່ 42 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການເກີດລູກ ແລະ ມີພຽງສຸກສາລາຈຳນວນໜ້ອຍທີ່ໄດ້ຮັບການປະກອບອຸປະກອນເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂກໍລະນີເກີດລູກສຸກເສີນໂດຍສະເພາະໃນບັນດາບ້ານນ້ອຍໃນເຂດຫ່າງໄກ, ບໍ່ມີແພດ ແລະ ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ. ອັດຕາການເກີດລູກໃນໄວໜຸ່ມຍັງຄົງຢູ່ໃນລະດັບສູງຄື 94 ຕໍ່ 1,000 ຄົນທີ່ຢູ່ໃນອາຍຸລະຫວ່າງ 15 ຫາ 19 ປີ. ແລະ ອົງການ UNFPA ຍັງໄດ້ລາຍງານອີກວ່າ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງການແພດສຳລັບໄວຈະເລີນພັນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນມີຄວາມຈຳກັດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສຳລັບໄວໜຸ່ມທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕ່ງງານ.

ການຈຳແນກ: ກົດໝາຍກຳນົດສິດທິເທົ່າທຽມລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ, ແຕ່ໃນບາງພື້ນທີ່ທີ່ລະດັບເສດຖະກິດສັງຄົມຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ, ມີທັດສະນະຄະຕິດັ້ງເດີມ ແລະ ການປະພຶດປະຕິບັດຂອງສັງຄົມທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຍັງເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງຕົກຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງຮອງລົງມາ ເຊິ່ງນີ້ເປັນການກົດກັນພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັບເພດຊາຍໃນການເຂົ້າເຖິງໂອກາດທາງດ້ານການສຶກສາ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ໂອກາດດ້ານທຸລະກິດທີ່ເທົ່າທຽມກັນ. ກົດໝາຍຍັງຫ້າມການຈຳແນກໃນການແຕ່ງງານ ແລະ ການສືບທອດມໍລະດົກ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ລະດັບການຈຳແນກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຕ່າງໆຕໍ່ກັບແມ່ຍິງຍັງຄົງປະກົດມີຢູ່ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຂອງການຈຳແນກໃນລັກສະນະນີ້ມັກຈະເກີດຂຶ້ນໃນບາງຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ຕາມພູດອຍ. ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ມີການຈ່າຍຄ່າແຮງງານໃຫ້ເທົ່າທຽມກັບວຽກທີ່ເຮັດ (ເບິ່ງຂໍ້ 7.໑.)

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ໄດ້ດຳເນີນການຢ່າງກວ້າງຂວາງທົ່ວປະເທດ ເພື່ອສົ່ງເສີມຖານະຂອງແມ່ຍິງໃນສັງຄົມ, ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼາຍໂຄງການ ເພື່ອສົ່ງເສີມພາລະບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ. ໂຄງການດັ່ງກ່າວຂ້ອນຂ້າງມີປະສິດທິຜົນດີໃນເຂດຕົວເມືອງ. ມີແມ່ຍິງຫຼາຍຄົນໄດ້ດຳລົງຕຳແໜ່ງໃນລະດັບຕຳແໜ່ງທີ່ສາມາດດຳເນີນການຕັດສິນໃຈໃນໜ່ວຍງານລາຊະການ ແລະ ທຸລະກິດເອກະຊົນ ແລະ ເຫັນໄດ້ວ່າໃນລະດັບຕົວເມືອງ ລາຍໄດ້ຂອງແມ່ຍິງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສູງກວ່າຜູ້

ຊາຍ. ບັນຫາຄວາມທຸກຍາກຍັງຄົງສືບຕໍ່ສິ່ງຜົນກະທົບແກ່ແມ່ຍິງຢ່າງບໍ່ສົມສ່ວນ, ໂດຍສະເພາະໃນຊຸມຊົນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ. ໃນຂະນະທີ່ແມ່ຍິງໃນຊົນນະບົດເປັນຜູ້ແບກຫາບຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງພາລະທາງການຜະລິດກະສິກໍາທັງໝົດ, ແຕ່ພາລະທາງດ້ານວຽກເຮືອນວຽກຊານ ແລະ ການເບິ່ງແຍງລູກໆ ກໍ່ຍັງຕົກເປັນພັນທະຕົ້ນຕໍຂອງແມ່ຍິງເຊັ່ນດຽວກັນ.

ໜ່ວຍງານຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານຂອງຄະນະກຳມາທິການລັດຖະບານດ້ານຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ມີອຳນາດໃນການພັດທະນາແຜນດຳເນີນງານ ເພື່ອລົບລ້າງທຸກຮູບແບບຂອງການຈຳແນກ ແລະ ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ແມ່ຍິງ.

ເດັກນ້ອຍ

ການຂຶ້ນທະບຽນການເກີດ: ບໍ່ວ່າຈະເກີດຢູ່ໃສກໍ່ຕາມ, ເດັກນ້ອຍຈະໄດ້ຮັບສິດໃນການເປັນພົນລະເມືອງຖ້າວ່າ ທັງພໍ່ແລະ ແມ່ ຫາກເປັນພົນລະເມືອງຂອງປະເທດ. ເດັກທີ່ເກີດຈາກພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງຂອງປະເທດ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບສິດເປັນພົນລະເມືອງເຊັ່ນດຽວກັນ ຫຼືວ່າ ຖ້າເດັກຫາກເກີດຢູ່ນອກເຂດແດນຂອງປະເທດ ແຕ່ວ່າ ພໍ່ຫຼືແມ່ ຫາກມີທີ່ຢູ່ຖາວອນໃນປະເທດ. ພໍ່ແມ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນການເກີດໃຫ້ແກ່ເດັກທີ່ເກີດໃໝ່ໝົດທຸກຄົນໃນທັນທີທັນໃດ. ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ນາຍບ້ານຈະເປັນຜູ້ລົງທະບຽນການເກີດໃຫ້ເດັກເກີດໃໝ່ ແລະ ຈາກນັ້ນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນຈະເພີ່ມ ຊື່ ແລະ ວັນເດືອນປີເກີດ ຂອງເດັກລົງໃນປຶ້ມສຳມະໂນຄົວ. ທຸກຄອບຄົວຕ້ອງມີປຶ້ມສຳມະໂນຄົວ. ຖ້າວ່າພໍ່ແມ່ຫາກບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນລູກຂອງຕົນໃນເວລາເກີດ, ພວກເຂົາສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ເພີ່ມຊື່ລູກຂອງຕົນເຂົ້າໃນປຶ້ມສຳມະໂນຕາມພາຍຫຼັງໄດ້.

ການສຶກສາ: ການສຶກສາຖືວ່າເປັນພາກບັງຄັບ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເສຍຄ່າຮຽນຈົນຈົບຊັ້ນປະຖົມປີທີຫ້າ, ແຕ່ການຂາດແຄນຄູສອນ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ວ່າເດັກນ້ອຍຕ້ອງຊ່ວຍພໍ່ແມ່ໃນວຽກໄຮ່ນາຮົ່ວສວນ ໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຍັງຄົງເປັນສິ່ງກົດກັນເດັກນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮຽນ. ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຊັດເຈນໃນການໄດ້ຮັບໂອກາດທາງການສຶກສາລະຫວ່າງເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງ ໃນເຂດຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານແມ່ນເຮັດໃຫ້ກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ຮັບຮູ້ໃນຜົນປະໂຫຍດຂອງການສຶກສາຕໍ່ເດັກນ້ອຍທັງໝົດ, ແຕ່ຍັງມີກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍບາງສ່ວນທີ່ຍັງຄິດວ່າ ການສຶກສາສຳລັບເດັກຍິງແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດຫຍັງ. ເຖິງແມ່ນວ່າຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງຊາຍມີການຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ແຕ່ອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງຍັງຄົງຕໍ່າກວ່າເດັກຊາຍ. ໂດຍລວມແລ້ວ, ມີ 17% ຂອງເດັກຍິງໃນເກນອາຍຸເຂົ້າຮຽນ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ເມື່ອທຽບໃສ່ເດັກຊາຍໃນເກນອາຍຸເຂົ້າຮຽນແມ່ນມີ 11% ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮຽນ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກອົງການສະຫະປະຊາຊາດ-ກອງທຶນສຳລັບເດັກ, ໃນຂະນະທີ່ 78.7% ຂອງແມ່ຍິງທີ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 15 ຫາ 24 ປີ ແມ່ນອ່ານອອກຂຽນໄດ້, ທຽບກັບຜູ້ຊາຍໃນເກນອາຍຸດຽວກັນ ທີ່ສາມາດອ່ານອອກຂຽນໄດ້ແມ່ນ 89.2%. ຕໍ່ກັບການເພີ່ມທະວີອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຊັ້ນປະຖົມຂອງເດັກຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນການສ້າງຫໍພັກສຳລັບນັກຮຽນໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ເດັກ: ກົດໝາຍຫ້າມການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ເດັກ ແລະ ຜູ້ກະທຳຜິດຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ຖ້າເປັນກໍລະນີທີ່ຮ້າຍແຮງ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບມາດຕະການລົງໂທດທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸໄວ້. ອີງຕາມການລາຍງານເບື້ອງຕົ້ນຂອງການສຳຫຼວດການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ເດັກ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍອົງການຢູນິເຊັບ (UNICEF) ທີ່ເຜີຍແຜ່ໃນເດືອນພຶດສະພາ, ປະມານ 10% ຂອງເດັກນ້ອຍໄດ້ຮັບຄວາມເຈັບປວດທໍລະມານຈາກການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, 17% ຖືກໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ຮ່າງກາຍ ແລະ 21% ໄດ້ຮັບຄວາມເຈັບປວດທໍລະມານຈາກການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳແຫ່ງຊາດເພື່ອດ້ານການຄ້າມະນຸດ. ໃນປີ 2015, 54% ຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດແມ່ນເພດຍິງ ແລະ ຫຼາຍກວ່າ 42% ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ. ມີຈຳນວນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ

ຈາກການຄ້າມະນຸດ ໃນຈຳນວນທີ່ໜ້ອຍກ່ວາ 300 ຄົນ ໄດ້ຖືກລະບຸ ແລະ ຮັບຮູ້ໃນລະຫວ່າງປີ.

ການແຕ່ງດອງກ່ອນໄວອັນຄວນ ແລະ ການບັງຄັບໃຫ້ແຕ່ງດອງ: ອີງຕາມກົດໝາຍກຳນົດອາຍຸນ້ອຍສຸດຂອງການແຕ່ງດອງແມ່ນ 18 ປີ ສຳລັບຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ແຕ່ກົດໝາຍກໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການແຕ່ງດອງກ່ອນ 15 ປີ ຖ້າມີການຍິນຍອມຈາກຜູ້ປົກຄອງ, ສ່ວນໃຫຍ່ຈະແມ່ນໃນກໍລະນີທີ່ຖືພາກ່ອນໄວອັນຄວນ. ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ 35% ຂອງຜູ້ຍິງແມ່ນແຕ່ງດອງກ່ອນອາຍຸ 18 ປີ ແລະ ມີ 9% ທີ່ແຕ່ງດອງກ່ອນອາຍຸ 15 ປີ. ການປະຕິບັດນີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເຫັນໄດ້ໃນກຸ່ມຊົນເຜົ່າສະເພາະໃດໜຶ່ງ ແລະ ໃນບັນດາຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກ.

ການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດຈາກເດັກ: ອາຍຸທີ່ສາມາດໃຫ້ຄວາມຍິນຍອມພ້ອມໃຈໃນການມີເພດສຳພັນດ້ວຍຕົນເອງແມ່ນ 15 ປີ. ກົດໝາຍບໍ່ມີບົດລົງໂທດສຳລັບໂສເພນີເດັກ, ແຕ່ກົດໝາຍກຳນົດການປັບໄໝ ແລະ ລົງໂທດຕໍ່ຜູ້ທີ່ຮ່ວມເພດກັບເດັກນ້ອຍ (ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 15 ປີ) ໂດຍຈະຖືກຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ໜຶ່ງຫາຫ້າປີ ແລະ ຖືກປັບໄໝຈຳນວນ 500,000 ຫາ 3 ລ້ານກີບ (ປະມານ 62 ຫາ 370 ໂດລາ). ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດວ່າ ການຮ່ວມເພດກັບເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງອາຍຸ ແຕ່ເດັກໃຫ້ຄວາມຍິນຍອມວ່າແມ່ນອາດຊະຍາກຳ ເຊິ່ງແຕກຕ່າງຈາກການຮ່ວມເພດກັບເດັກ ແລະ ການຂົ່ມຂືນບຸກຄົນອື່ນ. ການລົງໂທດຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດກ່ຽວກັບສິລາມິກເດັກນ້ອຍ ແມ່ນບໍ່ແຕກຕ່າງຈາກສິລາມິກທ້ອງໄປ, ການຕັດສິນລົງໂທດແມ່ນຕັດອິດສະຫຼະພາບແຕ່ສາມເດືອນຫາໜຶ່ງປີ ແລະ ປັບໄໝແຕ່ 50,000 ຫາ 200,000 ກີບ (6 ຫາ 24 ໂດລາ).

ການທ່ອງທ່ຽວໃນປະເທດມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການທ່ອງທ່ຽວເພື່ອມີເພດສຳພັນກັບເດັກ ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ເພີ່ມທະວີການຫາວິທີການເພື່ອປ້ອງກັນການທ່ອງທ່ຽວເພື່ອມີເພດສຳພັນກັບເດັກ. ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫຼຸດຜ່ອນການສະເໜີຄວາມຕ້ອງການໃນການຊື້-ຂາຍການບໍລິການທາງເພດ ໂດຍຜ່ານການກວດຄົ້ນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຜ່ານການສຳມະນາອົບຮົມຕ່າງໆ ພ້ອມທັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນງານແຫ່ງຊາດໄລຍະຍາວ. ລັດຖະບານໄດ້ຮ່ວມກັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຈັດການສຳມະນາຂຶ້ນ ເພື່ອອົບຮົມພະນັກງານພະແນກທ່ອງທ່ຽວ, ແລະ ໂຮງ ແຮມສາກົນຫຼາຍໆແຫ່ງໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ຫຼວງພະບາງ ພ້ອມທັງວາງສະແດງໂປສເຕີ້ກ່ຽວກັບການຕໍ່ຕ້ານການທ່ອງທ່ຽວເພື່ອການຄ້າປະເວນີເດັກ.

ການລັກພາຕົວເດັກຂ້າມຊາດ: ປະເທດນີ້ບໍ່ໄດ້ເປັນສະມາຊິກຂອງອານຸສັນຍາກຸງເຮກ ປີ 1980 ວ່າດ້ວຍການລັກພາຕົວເດັກຂ້າມຊາດ. ເບິ່ງບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ສະຫະລັດອາເມຣິກາ ກ່ຽວກັບການລັກພາຕົວລູກຂ້າມຊາດໂດຍພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ເວັບໄຊ

travel.state.gov/content/childabduction/en/legal/compliance.html.

ການຕໍ່ຕ້ານຊາວຢົວ:

ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊຸມຊົນຊາວຢົວອາໄສຢູ່ໃນປະເທດ, ແລະ ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວທີ່ເປັນການຕໍ່ຕ້ານຊາວຢົວ.

ການຄ້າມະນຸດ

ເບິ່ງ *ລາຍງານການຄ້າມະນຸດ* ຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ ທີ່ເວັບໄຊ

www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/.

ຄົນພິການ

ເຖິງວ່າ ລັດຖະທຳມະນູນໄດ້ກຳນົດການປົກປ້ອງພົນລະເມືອງຈາກການຖືກແບ່ງແຍກ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸລະອຽດວ່າ ການປົກປ້ອງດັ່ງກ່າວ ຈະນຳໃຊ້ສະເພາະກັບຄົນພິການໃນທຸກຮູບແບບ, ແຕ່ຂໍ້ກຳນົດ ທີ່ປະກາດນຳໃຊ້ໂດຍກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄົນພິການໄດ້ພະຍາຍາມປົກປ້ອງກຸ່ມຄົນດັ່ງກ່າວ ຈາກການຖືກຈຳແນກ. ມີດຳລັດທີ່ກວມເອົາການຈຳແນກບຸກຄົນໃນການມີວຽກເຮັດງານທຳ, ການສຶກສາ, ການເດີນທາງ ທາງອາກາດ ແລະ ການຄົມມະນາຄົມອື່ນໆ, ການເຂົ້າເຖິງການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ການບໍລິການຂອງລັດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍ່ບໍ່ຄ່ອຍບັງຄັບໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດເຫຼົ່ານີ້.

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການປົກປ້ອງສິດທິຂອງຄົນພິການ. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກກໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການອັນຈຳເປັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຸຂະພາບຂອງຄົນພິການ. ເນື່ອງຈາກວ່າຄົນພິການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນມີຜົນມາຈາກອຸປະຕິເຫດຕາມທ້ອງຖະໜົນ ແລະ ລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ໄດ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ. ກະຊວງດັ່ງກ່າວຍັງເປີດສູນຜະລິດອົງຄະທຽມ ແລະ ເຄື່ອງຄ້າຊຸ (COPE) ທີ່ສະໜອງແຂນຂາທຽມ, ແກ້ໄຂບັນຫາຕີນຄົດງ່, ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາແກ້ຄົນຫູໜວກຕາບອດນຳອີກ.

ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກົດໝາຍກຳນົດວ່າໂຄງການກໍ່ສ້າງທັງໝົດທີ່ເລີ່ມຕົ້ນຫຼັງປີ 2009 ຕ້ອງເພີ່ມສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂຄງການກໍ່ສ້າງອາຄານ, ຖະໜົນ ແລະ ສະຖານທີ່ສາທາລະນະຕ່າງໆ. ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດການສ້າງທາງເຂົ້າສຳລັບຄົນພິການໃນອາຄານທີ່ສ້າງຂຶ້ນກ່ອນປີທີ່ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍ, ແຕ່ວ່າຂໍ້ກຳນົດຂອງກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການກໍ່ສ້າງທາງຢ່າງທີ່ຮາບພຽງເພີ່ມຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຄວາມຄືບໜ້າເພີ່ມຕື່ມທາງດ້ານການເຂົ້າເຖິງ, ແຕ່ການຂາດຊັບພະຍາກອນສຳລັບໂຄງສ້າງພື້ນຖານໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ການປົວແປງອາຄານທັງໝົດຊັກຊ້າ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນທາງພາກລັດນັ້ນໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງກົດກັ້ນ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ມີປະສິດທິພາບ.

ລັດຖະບານ ໄດ້ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດຂອງຕົນ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດທິຂອງເດັກພິການ ແລະ ສິ່ງເສີມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນໜັງສືຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ ຄຽງຄູ່ກັບເດັກນ້ອຍທົ່ວໄປໃນທົ່ວປະເທດ. ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການລາວ ເຊິ່ງເປັນອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ສັງເກດເຫັນວ່າ ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ເດັກພິການບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເຖິງການສຶກສາພິເສດທີ່ແຍກຕ່າງຫາກ.

ມີຂໍ້ມູນພຽງເລັກໜ້ອຍກ່ຽວກັບການຈຳແນກໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ເຖິງວ່າແນວນັ້ນຍັງມີການລາຍງານທີ່ວ່າ ບາງຄັ້ງຄາວຄົນພິການກໍ່ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ການຫາວຽກເຮັດງານທຳ.

ສັນຊາດ/ເຊື້ອຊາດ/ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ

ກົດໝາຍກຳນົດສິດທິທາງສຳລັບພົນລະເມືອງທຸກຊົນເຜົ່າ ແລະ ຫ້າມການຈຳແນກຕໍ່ເຂົາເຈົ້າໃນທຸກຮູບແບບ ລວມທັງດ້ານການຈ້າງງານ ແລະ ການປະກອບອາຊີບ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຍັງຄົງປະກົດມີການຈຳແນກທາງສັງຄົມເກີດຂຶ້ນຢູ່. ຮ້າຍແຮງໄປກວ່ານັ້ນ, ຍັງສືບຕໍ່ມີການວິພາກວິຈານ ກ່ຽວກັບໂຄງການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄົນໃໝ່ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອຢຸດຕິການຜະລິດກະສິກຳແບບຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ການປູກຝົນວ່າ ໃນທາງກັບກັນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍຈຳນວນຫຼາຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ທາງພາກເໜືອ. ໂຄງການຕ້ອງການໃຫ້ຊາວບ້ານທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ນີ້ ປັບຕົວເຂົ້າກັບການເຮັດນາ ແລະ ດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັບຊຸມຊົນໃຫຍ່, ປະຖິ້ມປະເພນີການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ໂຄງສ້າງຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ. ຜູ້ສັງເກດການສາກົນໄດ້ຕັ້ງຄຳຖາມວ່າ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ລັດຖະບານສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວບ້ານຕັ້ງຖິ່ນຖານ

ໃໝ່ເຫຼົ່ານີ້ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ໂຮງຮຽນ, ແລະ ການດູແລດ້ານສຸຂະພາບນັ້ນ ມີນ້ຳໜັກຫຼາຍກວ່າຜົນກະທົບໃນທາງລົບຕໍ່ວິຖີປະຕິບັດຕາມຮິດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນາທຳຂອງພວກເຂົາ. ກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນໂຄງການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄົນໃໝ່, ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຜູ້ທີ່ຢູ່ພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເຊິ່ງມີສິດສ່ຽງພຽງເລັກໜ້ອຍ ຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຂອງລັດຖະບານ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ທີ່ດິນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຈາກພື້ນທີ່ຂອງພວກເຂົາ. ໃນບາງເຂດພື້ນທີ່ຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍທີ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ການຂາດແຄນທາງດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ວຽກເຮັດງານທຳທີ່ດີ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ເປັນເຫດຜົນຕົ້ນຕໍໃຫ້ແກ່ການຍົກຍ້າຍເຂົ້າມາໃນຕົວເມືອງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງເຊັ່ນ ການລັກລອບຕັດໄມ້.

ໃນຈຳນວນ 49 ຊົນເຜົ່າທີ່ເປັນທາງການຂອງປະເທດນັ້ນ, ເຜົ່າມັງເປັນເຜົ່າທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ໂດດເດັ່ນທີ່ສຸດ. ມີຄົນເຜົ່າມັງດຳລົງດຳແໜ່ງສຳຄັນຫຼາຍດຳແໜ່ງໃນຂັ້ນລັດຖະບານ ແລະ ພປປລ, ລວມທັງສະມາຊິກກົມການເມືອງສູນກາງພັກໜຶ່ງຄົນ ແລະ ສະມາຊິກຄະນະກຳມະການສູນກາງພັກ ປປລ ຈຳນວນໜຶ່ງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຄົນເຜົ່າມັງຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊື່ອວ່າເຜົ່າພວກເຂົາບໍ່ສາມາດຢູ່ຮ່ວມກັນກັບເຜົ່າລາວລຸ່ມໄດ້, ນີ້ເປັນຄວາມເຊື່ອທີ່ຖືກພັດເປົ່າ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອຂອງພວກເຂົາໃນການແບ່ງແຍກດິນແດນ ຫຼື ຄວາມເຊື່ອຕໍ່ຊາດທາງດ້ານການເມືອງ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຂັ້ນນຳພາກລັດຍັງຄົງມີຄວາມສົງໄສຕໍ່ວັດຖຸປະສົງໃນທາງການເມືອງຂອງເຜົ່າມັງບາງຄົນ. ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ສຸມໃສ່ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຈຳກັດໃສ່ເຂດພື້ນທີ່ອາໄສຂອງເຜົ່າມັງ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານລາຍຮັບຂອງຄົນທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກ ແລະ ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍປັບປຸງສະພາບຂອງເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ.

ຍັງຄົງມີສິ່ງເສດເຫຼືອເລັກໆນ້ອຍໆ ຈາກການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງກຸ່ມຄົນເຜົ່າມັງທີ່ກໍ່ຄວາມບໍ່ສະຫງົບ ແລະ ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາປະກົດໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນປ່າເລິກເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ລັດຖະບານຍັງຄົງສືບຕໍ່ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນ ໃນການຕໍ່ສູ້ກັບກຸ່ມຄົນເຜົ່າມັງເຫຼົ່ານັ້ນຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ແລະ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ໃຫ້ນິລະໂທດສະກຳແກ່ຜູ້ອົບພະຍົບຈາກກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ອອກມາຍອມຈຳນົນ. ແຕ່ເນື່ອງຈາກການປະພຶດໃນອະດີດຂອງເຂົາເຈົ້າ, ກຸ່ມຄົນເຜົ່າມັງທີ່ອອກມາຍອມຈຳນົນ ແລະ ໄດ້ຮັບນິລະໂທດສະກຳນັ້ນ ກໍ່ຍັງສືບຕໍ່ເປັນເປົ້າສົງໄສ ແລະ ເຜົາລະວັງຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ໜ່ວຍງານດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງຢູ່.

ການລະເມີດທາງສັງຄົມ, ການຈຳແນກ, ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ທີ່ເກີດຈາກຮິດສະນິຍົມທາງເພດ ແລະ ເອກະລັກທາງເພດ

ບໍ່ມີຂໍ້ກຳນົດກົດໝາຍ ຫ້າມການຈຳແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດ ໂດຍອີງໃສ່ຮິດສະນິຍົມ ຫຼື ວິຖີທາງເພດ ຫຼື ເອກະລັກທາງເພດ, ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການແບ່ງແຍກເນື່ອງຈາກປັດໃຈດັ່ງກ່າວ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຜູ້ສັງເກດການເຊື່ອວ່າມົນທົນທາງສັງຄົມ ແລະ ຄວາມວິຕົກກັງວົນກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນກັບ ເປັນເຫດໃຫ້ກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງຕ້ອງຢັບຢ້ຽມການລາຍງານກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼື ກໍ່ລະນີຂອງການລ່ວງລະເມີດດັ່ງກ່າວ.

ບໍ່ມີຜົນກະທົບທາງກົດໝາຍຕໍ່ກຸ່ມຄົນ ຍິງຮັກຍິງ (ເລສບຽນ), ຊາຍຮັກຊາຍ (ເກ), ຮັກທັງສອງເພດ (ໄບໂອເຊັກຊິວ), ແລະ ກຸ່ມຄົນແປງເພດ (LGBT) ໃນການເຂົ້າຮ່ວມເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນຮູບແບບອົງກອນ, ແຕ່ລັດຖະບານກໍ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນ.

ໃນສັງຄົມຂອງຄົນລາວລຸ່ມ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຄວາມອົດທົນສູງຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງກຸ່ມຄົນ LGBT, ແຕ່ກໍ່ຍັງມີປະກົດການຈຳແນກ ແລະ ການເລືອກປະຕິບັດກັບກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານີ້ ເຊັ່ນ ໃນການຈ້າງງານ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສ, ແລະ ກໍ່ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຈາກທາງພາກລັດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວແຕ່ຢ່າງໃດ. ນັກເຄື່ອນໄຫວໃນທ້ອງຖິ່ນອະທິບາຍວ່າ ບຸກຄົນໃນກຸ່ມ LGBT ທັງໝົດ ບໍ່ມັງຫວັງທີ່ຈະຍື່ນຄຳຮ້ອງສະໝັກງານກັບລັດຖະບານ ຫຼື ໜ່ວຍງານເອກະຊົນລະດັບສູງ ເພາະເຂົາເຈົ້າໄດ້ແລ້ວວ່າ ນາຍຈ້າງບໍ່ຕ້ອງການຈ້າງງານພວກເຂົາ. ລາຍງານຈຳນວນໜຶ່ງລະບຸວ່າ ກຸ່ມຍິງຮັກຍິງ ຈະເປັນກຸ່ມທີ່ຖືກສັງຄົມປະນາມ ແລະ ແບ່ງແຍກຫຼາຍກວ່າ ກຸ່ມຊາຍຮັກຊາຍ.

ການປະນາມຂອງສັງຄົມຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີເຊື້ອເອຈໄອວີ ແລະ ພະຍາດເອດສ໌

ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈທີ່ເຮັດຂຶ້ນໃນປີ 2012 ກ່ຽວກັບດັດສະນີການປະນາມຜູ້ທີ່ມີເຊື້ອເອຈໄອວີ ແລະ ພະຍາດເອດສ໌ ພົບວ່າ ການປະນາມທາງສັງຄົມສົ່ງຜົນໃຫ້ 14% ຂອງຜູ້ຕອບຄໍາຖາມສໍາຫຼວດ ຕ້ອງປ່ຽນບ່ອນຢູ່ຂອງພວກເຂົາ, 41% ຕົກເປັນເປົ້າຂອງການຊຸບຊິບນິນທາ, 27% ເຄີຍມີປະສົບການຖືກດູກທາງວາຈາ, ແລະ ມີ 5% ລາຍງານວ່າຖືກທໍາຮ້າຍຮ່າງກາຍເນື່ອງຈາກສະຖານະພາບດ້ານເຊື້ອເອຈໄອວີ. ແມ່ຍິງຈະມີປະສົບການຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍໃນທຸກກໍລະນີຂອງການປະນາມຕໍ່ເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌. ແລະ ອີກ 18% ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາຕ້ອງສູນເສຍວຽກເຮັດງານທໍາ ແລະ ລາຍຮັບ ເນື່ອງຈາກການປະນາມຕໍ່ເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌. ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຕິດເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌ (ໃນລາວ) ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຕິດເຊື້ອໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງກຸ່ມເພິ່ງພາກັນເອງຈໍານວນ 14 ກຸ່ມ ໃນ 12 ແຂວງ. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກໄດ້ສືບຕໍ່ຢ່າງແຂງຂັນໃນການສົ່ງເສີມການຍອມຮັບ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕໍ່ຜູ້ຕິດເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌ ໂດຍການເຄື່ອນໄຫວສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ໃນສັງຄົມ.

ລັດຖະບານໄດ້ດໍາເນີນບາດກ້າວໃນການບັນຈຸບຸກຄົນຮັກຮ່ວມເພດ (ເກ) ແລະ ຄົນແປງເພດເຂົ້າໃນແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ການດໍາເນີນງານແຫ່ງຊາດ ສໍາລັບການປ້ອງກັນເຊື້ອເອຈໄອວີ/ພະຍາດເອດສ໌. ໃນປີ 2015 ລາວໄດ້ມີການຈັດງານຢຸດຕິການລັງກຽດກຸ່ມຄົນຮັກຮ່ວມເພດ, ຂ້າມເພດ ແລະ ຮັກສອງເພດ ເປັນຄັ້ງທໍາອິດໃນວັນສາກົນ.

ພາກທີ 7. ສິດທິຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ກ. ສິດເສລີພາບໃນການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ແລະ ສິດໃນການຈັດຕັ້ງຂະບວນການຕໍ່ລອງ

ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ອອກແຮງງານສາມາດຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມນໍາອົງການຈັດຕັ້ງກໍາມະກອນ. ກົດໝາຍກໍານົດການເຈລະຈາຕໍ່ລອງ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຕັ້ງເງື່ອນໄຂສໍາລັບການເຈລະຈາຕໍ່ລອງ ແລະ ກໍານົດວ່າຂໍ້ຕົກລົງການຕໍ່ລອງຮ່ວມກັນຕ້ອງຖືກສົ່ງໄປຍັງ ອົງການບໍລິຫານແຮງງານເພື່ອກວດກາ. ກົດໝາຍກໍານົດການເຈລະຈາຕໍ່ລອງ, ແລະ ກໍານົດວ່າແຕ່ລະຝ່າຍສາມາດແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບ ລວມທັງການເຈລະຈາກັນລະຫວ່າງລູກຈ້າງ ແລະ ນາຍຈ້າງ, ຄະນະກໍາມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ສານ. ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ນັດຢຸດງານໄດ້ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຈໍາກັດສະເພາະໃດໜຶ່ງ. ກົດໝາຍບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ, ຂ້າລາດຊະການ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ສະມາຊິກຂອງກອງກໍາລັງປະກອບອາວຸດ ຈັດຕັ້ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມສະຫະພາບແຮງງານ. ກົດໝາຍກໍານົດວ່າ ນາຍຈ້າງຈະບໍ່ຂັບໄລ່ລູກຈ້າງຜູ້ທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລູກຈ້າງ ຫຼື ເປັນຫົວໜ້າສະຫະພັນກໍາມະບານ ຫຼື ຜູ້ທີ່ຮິບໂຮມ ແລະ ສົ່ງຂໍ້ຮ້ອງຮຽນຕໍ່ນາຍຈ້າງກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ຫຼື ຮ່ວມມືກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານແຮງງານ ໂດຍປາສະຈາກການອະນຸຍາດຈາກອົງການບໍລິຫານແຮງງານກ່ອນ. ບໍ່ມີຂໍ້ກໍານົດຢ່າງຊັດເຈນສໍາລັບການຄົນຕໍາແໜ່ງຂອງຜູ້ເຮັດວຽກທີ່ຖືກໄລ່ອອກເນື່ອງຈາກກິດຈະກຳຂອງສະຫະພັນ. ມີຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ລູກຈ້າງສໍາລັບເຫດຜົນທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດງານ ເຖິງແມ່ນວ່າບໍ່ມີຂໍ້ຫ້າມຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ກັບການເລືອກປະຕິບັດ.

ກົດໝາຍກໍານົດໃຫ້ມີຜູ້ອອກແຮງງານ 10 ຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ເພື່ອຄັດເລືອກເອົາຕົວແທນແຮງງານໜຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ. ໃນບ່ອນທີ່ມີສະຫະພັນກໍາມະບານຢູ່, ຫົວໜ້າສະຫະພັນຈະເປັນຕົວແທນແຮງງານໄປໃນຕົວ. ທັງຜູ້ທີ່ເປັນຕົວແທນແຮງງານ ແລະ ຫົວໜ້າສະຫະພັນກໍາມະບານ ຈະເປັນຜູ້ເຈລະຈາຕໍ່ລອງກັບນາຍຈ້າງກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ລວມທັງເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກ ຫຼື ການຮັບແຮງງານ, ຄ່າຈ້າງ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ.

ບໍ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນທີ່ສະໜອງໃຫ້ແກ່ການບັງຄັບໃຊ້ບັນຍັດເສລີພາບໃນການຕັ້ງສະມາຄົມຂອງກົດໝາຍແຮງງານ, ແລະ ກໍ່ບໍ່ເປັນທີ່ຈະແຈ້ງວ່າຂໍ້ຂັດແຍ່ງແຮງງານ ຈະຫຼ້າຊ້າຍຶດຍາວ ຫຼື ອຸທອນ. ບົດລົງໂທດຕາມກົດໝາຍສໍາລັບການຝ່າຜົນເສລີພາບແຮງງານໃນການຈັດຕັ້ງສະມາຄົມລວມມີ ການປັບໄໝ, ຕັດອິດສະຫຼະພາບ, ແລະ/ຫຼື ເພີກຖອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ແຕ່ຍັງບໍ່ຖືວ່າພຽງພໍໃນການປ້ອງກັນການລະເມີດ.

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງແຮງງານທັງໝົດ ບໍ່ໄດ້ເປັນເອກະລາດຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ພັກການເມືອງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຈະ ຖືກປະຕິບັດພາຍໃນຂອບວຽກຂອງສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ທີ່ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນໜຶ່ງຂອງ ພປປລ. ລັດຖະ ບານລາຍງານວ່າ ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ເຊື່ອມໂຍງກັນລະຫວ່າງບັນດາສະຫະພັນທີ່ເປັນເອກະລາດຂອງບັນດາສາຂາທີ່ ແຍກອອກຕ່າງຫາກຂອງບໍລິສັດໃດໜຶ່ງ ແຕ່ລະບຸວ່າກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ອະນຸຍາດ ຫຼື ບໍ່ອະນຸຍາດຢ່າງຊັດເຈນ ສຳລັບຄວາມ ເຊື່ອມໂຍງໃນລະດັບອຸດສາຫະກຳ, ລະດັບແຂວງ ຫຼື ລະດັບປະເທດ. ມີລາຍງານກ່ຽວກັບສະຫະພັນຕ່າງໆທີ່ບໍ່ໄດ້ເຊື່ອມ ໂຍງກັບສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ປະກົດມີໃນອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ ລວມທັງອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບ, ໂຮງງານແສງສະ ຫວ່າງ ແລະ ການປຸງແຕ່ງກະສິກຳ. ບໍ່ມີລາຍງານກ່ຽວກັບການຈຳແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ສະມາຊິກທີ່ມີຄວາມເຊື່ອມ ໂຍງກັບສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ຫຼື ສະຫະພັນອື່ນໆ.

ມີການລາຍງານວ່າ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານແຮງງານບໍ່ຄ່ອຍເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຕາມປົກກະຕິ ກະຊວງກໍບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການແກ້ໄຂບັນຫາການຮ່ວມທຸລະກິດຂອງພາກເອກະຊົນ. ຕົວແທນຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ກຸ່ມແຮງງານສະເພາະກົດພະຍາຍາມແກ້ໄຂຂໍ້ຮ້ອງຮຽນຕ່າງໆ, ຕາມທີ່ມີລາຍງານ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຕົວແທນສະ ຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ຜູ້ນຳຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ. ມີຂໍ້ມູນພຽງເລັກໜ້ອຍກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງຕົວແທນຜູ້ອອກ ແຮງງານ, ເຖິງວ່າຈະມີຫຼັກຖານວ່າ ຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ປະສິດທິຜົນສຳເລັດໃນການເຈລະຈາໂດຍໄດ້ຮັບຄ່າແຮງງານທີ່ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆທີ່ດີຂຶ້ນ.

ກົດໝາຍກຳນົດການລົງໂທດຈຳຄຸກຕັ້ງແຕ່ໜຶ່ງ ຫາ ຫ້າປີ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມອົງກອນໃດໜຶ່ງທີ່ສະໜັບສະໜູນການປະທ້ວງ, ການເດີນຂະບວນຕໍ່ຕ້ານ ແລະ ການກະທຳອື່ນໆທີ່ອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດ “ຄວາມວຸ້ນວາຍ ຫຼື ຄວາມບໍ່ສະຫງົບທາງສັງຄົມ.” ລັດຖະບານຫ້າມທຸກການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳ ທີ່ພິຈາລະນາວ່າເປັນການທຳລາຍ ຫຼື ການລວມຕົວປະທ້ວງທີ່ເປັນການ ສ້າງຄວາມວຸ້ນວາຍ, ບໍ່ສອດຄ່ອງຕາມບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍແຮງງານສະບັບປັບປຸງ, ແລະ ຄວາມກຽດຊັງທົ່ວໄປທີ່ຈະ ເປີດການປະເຊີນໜ້າ ສືບຕໍ່ເຮັດໃຫ້ແຮງງານບໍ່ນຳໃຊ້ສິດໃນການປະທ້ວງຂອງຕົນຢ່າງເຕັມທີ່, ບໍ່ມີລາຍງານທາງການກ່ຽວ ກັບການປະທ້ວງ.

ຂ. ການຫ້າມການບັງຄັບເພື່ອນຳໃຊ້ແຮງງານ

ກົດໝາຍຫ້າມການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານໃນທຸກຮູບແບບ. ກົດໝາຍຫ້າມຜູ້ວ່າຈ້າງຈາກພາກເອກະຊົນ ບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ບົດລົງໂທດ ສຳລັບການກະທຳຜິດ, ໃນການນຳໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບແມ່ນລວມມີການປັບໄໝ, ໃຫ້ພັກວຽກ, ຖອດ ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ດຳເນີນຄະດີ. ບໍ່ມີຂໍ້ແນະນຳການພິຈາລະນາລົງໂທດທີ່ຈະແຈ້ງສຳລັບການລະ ເມີດຂ້າຫ້າມນຳໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອາດຈະມີການດຳເນີນຄະດີທັງທາງແພ່ງ ແລະ ອາຍາ ສຳລັບ ການນຳໃຊ້ແຮງງານບັງຄັບ. ບົດລົງໂທດສຳລັບການຄ້າມະນຸດ ລວມທັງການຄ້າແຮງງານແມ່ນຕັດອິດສະຫຼະພາບ ແຕ່ 15 ຫາ 20 ປີ, ປັບໄໝແຕ່ 100 ລ້ານ ຫາ 500 ລ້ານກີບ (12,300 ໂດລາ ຫາ 61,500 ໂດລາ), ແລະ ຍິດຊັບ. ບົດ ລົງໂທດດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມເຂັ້ມງວດພໍທີ່ຈະສະກັດກັ້ນການລ່ວງລະເມີດ. ເນື່ອງຈາກຜູ້ກວດກາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມີຈຳ ນວນຈຳກັດ, ລັດຖະບານຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປະຕິບັດການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ອີງຕາມການລາຍງານກ່ຽວກັບປະສິດທິການຕົວຈິງ ການສ້າງພື້ນທີ່ຜະລິດກະສິກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ລົງທຶນໂດຍຕ່າງປະເທດ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການຂັບໄລ່ຊາວກະສິກອນທ້ອງຖິ່ນ, ເຮັດໃຫ້ເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງພວກເຂົາ ທີ່ຈະກາຍເປັນການຄ້າ ມະນຸດ. ເມື່ອບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳແບບດັ້ງເດີມ, ຊາວກະສິກອນຫຼາຍຄົນຊອກຫາການຈ້າງງານແບບແຮງ ງານລາຍວັນຜ່ານນາຍໜ້າໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ຜູ້ທີ່ຖືກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຄ້າມະນຸດສ່ວນໃຫຍ່ (60%) ແມ່ນຜູ້ຍິງທີ່ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 12 ຫາ 18 ປີ ແລະ ຜູ້ທີ່ຖືກ ເປັນເຫຍື່ອ (35%) ລົງເອີຍດ້ວຍການບັງຄັບໃຫ້ຄ້າປະເວນີ.

ເບິ່ງບົດລາຍງານຂອງ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດອາເມຣິກາ ກ່ຽວກັບ ການຄ້າມະນຸດ ທີ່ເວັບໄຊ www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/.

ຄ. ການຫ້າມໃຊ້ແຮງງານເດັກ ແລະ ເກນອາຍຸຕໍ່າສຸດ ສໍາລັບການຈ້າງງານ

ກົດໝາຍກຳນົດໃຫ້ເດັກນ້ອຍລະຫວ່າງ 14 ຫາ 18 ປີ ເຮັດວຽກໄດ້ບໍ່ກວມ 8 ຊົ່ວໂມງ ຕໍ່ມື້, ເຊິ່ງເປັນວຽກທີ່ບໍ່ອັນຕະລາຍ ແລະ ບໍ່ຫຍຸ້ງຍາກ. ນາຍຈ້າງອາດຈະຈ້າງເດັກນ້ອຍອາຍຸລະຫວ່າງ 12 ຫາ 14 ປີ ໃຫ້ເຮັດວຽກເປົ່າໄດ້. ລັດຖະບານຍັງບໍ່ທັນໄດ້ກຳນົດລາຍການວຽກທີ່ເປັນອັນຕະລາຍສໍາລັບເດັກນ້ອຍເທື່ອ. ບໍ່ມີບົດບັນຍັດສະເພາະທີ່ລະບຸຄວາມຜິດທາງອາຍາຕໍ່ການບັງຄັບເກນເອົາເດັກນ້ອຍເຂົ້າຮັບໃຊ້ໃນການປະທະທາງດ້ານອາວຸດ. ກົດໝາຍນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບວຽກງານທີ່ພົວພັນກັບການໃຊ້ແຮງງານທີ່ເປັນທາງການເທົ່ານັ້ນ, ບໍ່ໄດ້ກວມເອົາການຈ້າງງານສ່ວນຕົວ ຫຼື ວຽກທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ.

ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງຍຸຕິທໍາ ພ້ອມກັບ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານເດັກ ລວມທັງໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ແຕ່ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນ ເນື່ອງຈາກຂາດແຄນຜູ້ກວດກາ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ. ກົດໝາຍລະບຸບົດລົງໂທດຕັດອິດສະຫຼະພາບ ແຕ່ສາມເດືອນຫາໜຶ່ງປີ ແລະ ປັບໄໝ ແຕ່ໜຶ່ງລ້ານຫາສອງລ້ານກີບ (125 ຫາ 250 ໂດລາ) ເຊິ່ງບໍ່ໜັກໜ້າທີ່ຈະຢັບຢັ້ງການລ່ວງລະເມີດ. ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການເຜີຍແຜ່ຄວາມຮູ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ, ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມສໍາມະນາຮ່ວມກັບຄະນະກຳມາທິການແຫ່ງຊາດ ສໍາລັບແມ່ ແລະ ເດັກ ໃນບັນດາແຂວງພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້, ແລະ ໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຮງງານເດັກ ເຊິ່ງຖືເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ ສໍາລັບການລຶບລ້າງຮູບແບບການນໍາໃຊ້ແຮງງານເດັກທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ ໂດຍຖືກນໍາໃຊ້ໃນປີ 2014.

ອີງຕາມບົດລາຍງານການສໍາຫຼວດຂອງລັດຖະບານກ່ຽວກັບແຮງງານເດັກ ທີ່ເຜີຍແຜ່ໃນປີ 2013 ແລະ ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນປີ 2010, ປະມານ 90% ຂອງການນໍາໃຊ້ແຮງງານເດັກແມ່ນເກີດຂຶ້ນໃນຂົງເຂດວຽກງານກະສິກໍາ, ການປະມົງ, ຫຼື ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ຫຼາຍກວ່າສອງສ່ວນສາມຂອງແຮງງານເດັກ ມີສ່ວນພົວພັນກັບວຽກງານທີ່ກຳນົດວ່າມີຄວາມອັນຕະລາຍ ເມື່ອອີງຕາມມາດຕະຖານສາກົນ. ມີເດັກນ້ອຍຈໍານວນຫຼາຍທີ່ເຮັດວຽກຊ່ວຍຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ລວມທັງວຽກໃນສວນ ຫຼື ຮ້ານ ແລະ ທຸລະກິດອື່ນໆຂອງຄອບຄົວ, ແຕ່ແຮງງານເດັກບໍ່ຄ່ອຍມີໃນພາກວິສາຫະກິດອຸດສາຫະກໍາ (ເຊັ່ນ: ໂຮງງານ). ມີລາຍງານກ່ຽວກັບການສະແຫວງຫາປະໂຫຍດຈາກເດັກຜ່ານການຄ້າປະເວນີ (ເບິ່ງພາກທີ 6, ເດັກນ້ອຍ).

ງ. ການຈໍາແນກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈ້າງງານ ແລະ ການປະກອບອາຊີບ

ກົດໝາຍ ຫ້າມນາຍຈ້າງຈໍາແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ລູກຈ້າງ ບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ຫ້າມທຸກການປະຕິບັດຂອງນາຍຈ້າງທີ່ຖືວ່າເປັນອຸປະສັກ, ລໍາອຽງ ຫຼື ຈໍາກັດໂອກາດໃນການເລື່ອນຂັ້ນ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງລູກຈ້າງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ຫ້າມຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ການແບ່ງແຍກດ້ານການຈ້າງງານໂດຍອີງໃສ່ເຊື້ອຊາດ, ການຂາດຄວາມສາມາດທາງຮ່າງກາຍ, ພາສາ, ຣົດສະນິຍົມທາງເພດ, ເອກະລັກທາງເພດ, ແນວຄວາມຄິດທາງການເມືອງ, ສັນຊາດດັ້ງເດີມ ຫຼື ຄວາມເປັນພົນລະເມືອງ, ຕົ້ນກຳເນີດທາງສັງຄົມ, ອາຍຸ, ພາສາ, ສະຖານະພາບການຕິດເຊື້ອເອຈໄອວີ ຫຼື ພະຍາດຕິດຕໍ່ອື່ນໆ.

ກົດໝາຍ ກຳນົດໃຫ້ມີການຈໍາແນກຄ່າແຮງງານທີ່ເທົ່າທຽມກັບການເຮັດວຽກ ແລະ ຫ້າມການເລືອກປະຕິບັດໃນການຈ້າງງານໂດຍອີງໃສ່ສະຖານະພາບການສົມຣົດ ຫຼື ການຖືພາຂອງລູກຈ້າງຜູ້ຍິງ, ແລະ ກົດໝາຍຍັງປ້ອງການຖືກໄລ່ອອກຈາກວຽກເນື່ອງຈາກເຫດຜົນທີ່ກ່າວມານີ້.

ບົດລົງໂທດຕາມກົດໝາຍຕໍ່ກັບການຈໍາແນກ ຫຼື ເລືອກປະຕິບັດດ້ານການຈ້າງງານແມ່ນລວມມີການປັບໄໝ ແລະ ຈະບໍ່ພິຈາລະນາວ່າມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການປົກປ້ອງການລະເມີດຢ່າງພຽງພໍ. ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ມີການດໍາເນີນການສະເພາະໃດໜຶ່ງເພື່ອປ້ອງກັນການຈໍາແນກ.

ແມ່ຍິງຕ້ອງປະເຊີນກັບຄວາມທ້າທາຍຈໍານວນໜຶ່ງ ໃນການເຂົ້າເຖິງການຈ້າງງານຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ຈ. ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ຍອມຮັບໄດ້

ໃນປີນີ້, ລັດຖະບານໄດ້ກໍານົດຄ່າຈ້າງຂັ້ນຕໍ່າສຸດຕໍ່ເດືອນສໍາລັບລູກຈ້າງຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນທັງໝົດໄວ້ທີ່ 900,000 ກີບ (110 ໂດລາ) ຕໍ່ເດືອນ. ນອກຈາກນີ້, ລັດຖະບານຍັງກໍານົດໃຫ້ນາຍຈ້າງຕ້ອງຈ່າຍຄ່າເບ້ຍລ້ຽງອາຫານຈໍານວນ 50,000 ກີບ (6 ໂດລາ) ຕໍ່ມື້. ຄ່າຈ້າງຂັ້ນຕໍ່າສຸດສໍາລັບລັດຖະກອນ ແລະ ພະນັກງານລັດວິສາຫະກິດແມ່ນ 1.4 ລ້ານກີບ (170 ໂດລາ) ຕໍ່ເດືອນ. ລັດຖະບານຄາດຄະເນຂີດບັນທັດຖານຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ ໃນລາຍຮັບສະເລ່ຍທີ່ 1.25 ໂດລາຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ. ຄາດວ່າມີພົນລະເມືອງປະມານ 18% ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ຕໍ່າກວ່າເສັ້ນບັນທັດຖານຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ.

ກົດໝາຍກໍານົດຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກສໍາລັບອາທິດໜຶ່ງບໍ່ເກີນ 48 ຊົ່ວໂມງ (ສໍາລັບຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນອັນຕະລາຍແມ່ນ 36 ຊົ່ວໂມງ) ແລະ ຕ້ອງມີມື້ພັກຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງວັນຕໍ່ອາທິດ. ການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນ 45 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ເດືອນ, ແລະ ແຕ່ລະຄັ້ງຂອງການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນສາມຊົ່ວໂມງ. ນາຍຈ້າງອາດຈະສະເໜີຕໍ່ກັບລັດຖະບານສໍາລັບການຍົກເວັ້ນ ເຊິ່ງກົດໝາຍໄດ້ກໍານົດວ່າແຮງງານ ຫຼື ຕົວແທນຂອງພວກເຂົາຕ້ອງອະນຸມັດເຊັ່ນດຽວກັນ. ຄ່າຈ້າງສໍາລັບການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາແມ່ນມີອັດຕາເພີ່ມຂຶ້ນ ນັບຕັ້ງແຕ່ 150 ເຖິງ 300 ເປີເຊັນຂອງຄ່າຈ້າງປົກກະຕິ. ຜູ້ເຮັດວຽກ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກພາຍໃຕ້ສັນຍາທີ່ມີການກໍານົດເວລາ ຫຼື ພາຍໃນໄລຍະເວລາເກີນໜຶ່ງປີ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຄົບໜຶ່ງປີ ມີສິດໄດ້ຮັບວັນພັກປະຈໍາປີຈໍານວນ 15 ວັນຕໍ່ປີ. ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ສໍາລັບຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກໜັກ ຫຼື ເຮັດວຽກໃນສະຖານທີ່ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ດັ່ງເຊັ່ນການສໍາພັດໂດຍກົງກັບລັງສີ ຫຼື ສໍາພັດກັບພະຍາດຕິດຕໍ່; ການສູດດົມອາຍແກັສ ຫຼື ຄວັນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ; ສໍາພັດກັບສານເຄມີໂດຍສະເພາະວັດຖຸລະເບີດ; ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກໃນຊຸມ ຫຼື ໃນອຸໂມງໃຕ້ດິນ; ໃຕ້ນໍ້າ ຫຼື ຢູ່ບ່ອນສູງ; ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຮ້ອນ ແລະ ເຢັນຜິດປົກກະຕິ; ຫຼື ເຮັດວຽກໂດຍກົງກັບການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງຈັກສັ່ນສະເທືອນ ຈະມີສິດໄດ້ຮັບວັນພັກປະຈໍາປີຈໍານວນ 18 ວັນຕໍ່ປີ ແລະ ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງເຕັມຕາມອັດຕາຄ່າຈ້າງປົກກະຕິ.

ກົດໝາຍກໍານົດເງື່ອນໄຂຄວາມປອດໄພໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ຄ່າຕອບແທນທີ່ສູງກວ່າ ສໍາລັບວຽກທີ່ອັນຕະລາຍ, ແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸການປົກປ້ອງຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ສິດທິຂອງຜູ້ເຮັດວຽກທີ່ຈະຍ້າຍອອກຈາກສະຖານະການທີ່ອັນຕະລາຍດ້ວຍຕົນເອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຮັດວຽກໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດໃນໜ້າທີ່, ນາຍຈ້າງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຮັດວຽກ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ. ກົດໝາຍກໍານົດໃຫ້ນາຍຈ້າງຕ້ອງລາຍງານກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດທີ່ສິ່ງຜົນໃຫ້ເກີດການບາດເຈັບໜັກຈົນເຖິງແກ່ຊີວິດຂອງແຮງງານໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ແຮງງານຕ້ອງພັກຈາກການເຮັດວຽກເປັນເວລາຢ່າງໜ້ອຍສີ່ວັນ ໂດຍສິ່ງລາຍງານໃຫ້ອົງການບໍລິຫານແຮງງານພາຍໃນສາມ ແລະ ສີ່ວັນຕາມລໍາດັບ. ກົດໝາຍຍັງໄດ້ກໍານົດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນາຍຈ້າງ ຕໍ່ກັບລູກຈ້າງທີ່ເສຍອົງຄະໃນຂະນະປະຕິບັດໜ້າທີ່.

ກົດໝາຍຫ້າມການວ່າຈ້າງແມ່ຍິງທີ່ກໍາລັງຖືພາ ແລະ ແມ່ລູກອ່ອນ ໃຫ້ເຮັດວຽກທີ່ມີຄວາມອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ. ກົດໝາຍກໍານົດໃຫ້ຊັບຊ້ອນພວກຜູ້ຍິງທີ່ເຮັດອາຊີບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ໄປຢູ່ໃນຕໍາແໜ່ງອື່ນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການການເຮັດວຽກທີ່ຫຼຸດລົງ ແລະ ພວກເຂົາຍັງມີສິດໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານຊໍາເກົ່າ.

ກົມຄຸ້ມຄອງແຮງງານຂອງກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການກວດກາສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ພະແນກກວດສອບແຮງງານຂອງກົມດັ່ງກ່າວໄດ້ກໍານົດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈໍານວນ 341 ຄົນ ຮັບຜິດຊອບໃນ

ການກວດກາ. ຫຼາຍຄົນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນທີ່ເປັນຜູ້ຈັດການຢ່າງເຕັມຂອບເຂດຕໍ່ກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນກັບແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ກະຊວງໄດ້ມອບໝາຍຈຳນວນລູກຈ້າງຈຳນວນທີ່ໜ້ອຍກວ່າ ເພື່ອທຳໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ກວດກາແຮງງານສະເພາະ ໃນລະຫວ່າງໄລຍະລາຍງານ ແລະ ເພີ່ມການຝຶກອົບຮົມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ເຫຼົ່ານີ້. ກະຊວງໄດ້ລາຍງານວ່າ ໄດ້ມີການເພີ່ມຈຳນວນຂອງການກວດກາຂຶ້ນໃນປີນີ້. ທາງກະຊວງໄດ້ລາຍງານວ່າ ມີພຽງຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງຂອງຜູ້ກວດກາເຫຼົ່ານີ້ທີ່ເຮັດວຽກໃນລະດັບຊາດ. ອີງຕາມຜູ້ສະໜັບສະໜູນແຮງງານ, ບາງຄັ້ງສະຫະພັນກຳມະບານລາວ (LFTU) ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານເພື່ອເຂົ້າໄປໃນໂຮງງານຕ່າງໆ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງແຈ້ງການລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບການຢ້ຽມຢາມ ເຊິ່ງຜູ້ສະໜັບສະໜູນກ່າວວ່າ ນັ້ນເປັນການບັນທອນຄວາມສາມາດຂອງພວກເຂົາໃນການປົກປ້ອງກຳມະກອນຜູ້ຍິນຄຳຮ້ອງທຸກ. ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ, ສະຫະພັນກຳມະບານລາວ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງສົ່ງແຈ້ງການລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບການລົງຢ້ຽມຢາມ. ລະບຽບການທີ່ຖືກຜ່ານໃນເດືອນທັນວາ ໄດ້ກຳນົດຢ່າງແຈ້ງວ່າ ຜູ້ກວດກາມີສິດເຂົ້າໄປໃນສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະກາດການກວດກາເມື່ອສັງເກດເຫັນການລະເມີດຕໍ່ມາດຕະຖານການເຮັດວຽກທີ່ປອດໄພ ແລະ ມອບພັນທະໃຫ້ນາຍຈ້າງຕ້ອງແກ້ໄຂການລະເມີດດັ່ງກ່າວພາຍໃນເວລາຫົກເດືອນ ຫຼື ຕ້ອງເສຍຄ່າປັບໄໝ. ກົດໝາຍການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາບໍ່ໄດ້ຖືກບັງຄັບໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ກຳນົດບົດລົງໂທດຕໍ່ການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບບົດບັນຍັດກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການປະກອບອາຊີບ, ແຕ່ອາດຈະລວມມີການຕັກເຕືອນ, ປັບໄໝ, “ສຶກສາອົບຮົມ” ຫຼື ຍິດໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຊົ່ວຄາວ.

ບົດລາຍງານຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ (ILO) ທີ່ເຜີຍແຜ່ໃນເດືອນຕຸລາ 2015 ຄາດຄະເນວ່າ ສ່ວນແບ່ງຂອງການຈ້າງງານໃນພາກເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ທີ່ກຳນົດວ່າເປັນວຽກສ່ວນຕົວ ແລະ ວຽກຄອບຄົວທີ່ບໍ່ມີການຈ່າຍຄ່າຈ້າງຫຼຸດລົງຈາກ 90% ໃນປີ 1995 ເປັນ 83.8% ໃນປີ 2010 ເຊິ່ງເປັນປີຫຼ້າສຸດທີ່ມີຂໍ້ມູນ. ເຖິງແມ່ນວ່າກົດໝາຍສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບເສດຖະກິດນອກລະບົບ ແຕ່ລັດຖະບານກໍ່ມີຄວາມສາມາດທີ່ຈຳກັດຫຼາຍໃນການບັງຄັບໃຊ້.

ລັດຖະບານບໍ່ຄ່ອຍບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ໃນທົ່ວປະເທດມີຜູ້ກວດກາຈຳນວນ 341 ຄົນ, ແລະ ພວກເຂົາສາມາດກວດສອບຈຳນວນໜ້ອຍໆໄດ້ຢ່າງຈຳກັດພາຍໃຕ້ຂອບເຂດຂອງພວກເຂົາເທົ່ານັ້ນ. ລັດຖະບານບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນໃຫ້ພະນັກງານລັດຖະກອນທັນເວລາ ແລະ ຈ່າຍເງິນເດືອນຊັກຊ້າເຖິງສາມເດືອນ. ລູກຈ້າງໃນບາງວຽກງານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນວຽກກໍ່ສ້າງ ມີລາຍຮັບໜ້ອຍກວ່າຄ່າຈ້າງຂັ້ນຕ່ຳສຸດ.

ອົງການແຮງງານສາກົນສັງເກດອັດຕາສ່ວນຂອງການຈ້າງງານໃນພາກເອກະຊົນໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂຶ້ນ ແລະ ມີແຮງງານປະມານ 30,000 ຄົນ ຖືກຈ້າງງານໃນຂົງເຂດວຽກຕັດຫຍິບ, ແຮງງານທັງໝົດແມ່ນແມ່ຍິງ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 25 ປີ. ອົງການແຮງງານສາກົນລາຍງານວ່າ ແຮງງານພາກອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບທັງໝົດມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຈຳກັດຕໍ່ສິດທິຕາມສັນຍາຂອງພວກເຂົາ ແລະ ພັນທະຜູກພັນ ແລະ ສະພາບການເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດນີ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ລວມທັງການເຮັດວຽກເປັນເວລາຫຼາຍຊົ່ວໂມງ ແລະ ການເຮັດວຽກລ່ວງເວລາແບບບັງຄັບ. ມີກຸ່ມຄົນຍົກຍ້າຍເຂົ້າເມືອງ ຫຼື ແຮງງານຕ່າງດ້າວທີ່ບໍ່ມີເອກະສານອະນຸຍາດຈຳນວນຫຼາຍໃນປະເທດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນມາຈາກຫວຽດນາມ ແລະ ຈີນ, ແລະ ກຸ່ມແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຖານເຫຼົ່ານີ້ກໍ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບຖືກເອົາປຽບໂດຍນາຍຈ້າງ. ກົດໝາຍກຳນົດການປະຕິບັດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນລະຫວ່າງແຮງງານຕ່າງດ້າວ ແລະ ແຮງງານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີການບັນທຶກໃດໆກ່ຽວກັບກໍລະນີຄວາມທ້າທາຍໃນການນຳໃຊ້ດັ່ງກ່າວ. ແຮງງານຕ່າງດ້າວທີ່ເຂົ້າມາໃນປະເທດຕົ້ນຕໍແມ່ນເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດການກໍ່ສ້າງ, ການປູກຝັງ, ຕັດໄມ້, ບ່ອນຫຼິ້ນການພະນັນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການບໍລິການທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ເຊິ່ງເປັນຂົງເຂດການເຮັດວຽກທີ່ລະເມີດຕໍ່ມາດຕະຖານດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການເຮັດວຽກ, ຄ່າຈ້າງ ແລະ ເວລາໃນການເຮັດວຽກຖືເປັນເລື່ອງທຳມະດາ. ກົດໝາຍກຳນົດອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງແຮງງານຕ່າງດ້າວຕໍ່ໜຶ່ງບໍລິສັດທີ່ດຳເນີນການພາຍໃນປະເທດ ສາມາດວ່າຈ້າງແຮງງານຕ່າງດ້າວ ແລະ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ແຮງງານຕ່າງດ້າວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດມາດຕະການປົກປ້ອງດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພໃນການເຮັດວຽກສະເພາະສຳລັບເຂົາເຈົ້າ.

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ນາຍຈ້າງໄດ້ເຮັດສໍາເລັດຕາມຂໍ້ກຳນົດໃນການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍຕໍ່ຄົນງານ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດໃນຂະນະປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນພາກເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນທັງ ໝົດຂອງພາກທຸລະກິດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ.